№ 18.

ᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ

№ 18.

ხუთშაბათი, 27 მაისი 1910 წ. ᲧᲝᲚᲓᲦᲘᲣᲠᲘ ᲡᲐᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲝ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲐ ᲬᲔᲚᲘᲬᲐᲓᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ

ᲐᲛ ᲬᲚᲘᲡ 7 ᲛᲐᲘᲡᲘᲓᲐᲜ ᲒᲐᲛᲝᲦᲓᲘᲡ
ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲘᲣᲠᲘ ᲡᲐᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲝ
ᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ
ᲧᲝᲕᲔᲚ-ᲓᲦᲘᲣᲠ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲡ ᲒᲐᲠᲓᲐ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲔᲥᲛᲜᲔᲑᲐ ᲙᲕᲘᲠᲔᲣᲚᲘ
ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲘᲐᲜᲘ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲐ

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲐᲜᲐ: წლით როგორც ქალაქში ისე ქალაქ გარედ ღირს 8 მან. 50 კ., ნახევარი წლით—4 მან. 80 კაპ., ერთი თვით—80 კაპ.

ᲪᲐᲚᲙᲔ ᲜᲝᲛᲔᲠᲘ ᲧᲕᲔᲚᲒᲐᲜ ᲔᲠᲗᲘ ᲨᲐᲣᲠᲘ

ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲜᲝᲛᲔᲠᲘ (ᲙᲕᲘᲠᲘᲡᲐ) 7 ᲙᲐ�პᲔᲘᲙᲘ.

ადრესის გამოსაცვლელი ფასი 40 კაპ.

გაზეთის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ ყოველ თვის პირველ რიცხვიდან.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კაპ.; უკანასკნელზე—10 კაპ., სხვა ადგილებიდან კაკვანის გარეშე) ჟიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კაპ., უკან—10 კაპ. სამკლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითოეულ სიტყვაზე 4 საათამდე ღირს 3 მ. ოთხი საათის შემდეგ მეტი ეღირება.

* * * *ᲮᲔᲚᲘᲡ-ᲛᲝᲛᲬᲔᲠᲗᲐ ᲡᲐᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲝᲦ* * * *
* * * * * * * *

კანტორა აცხადებს, რომ გაზეთის ყოველ მიეღებლობაზე ხელისმოწერმა უნდა აცნობოს ხოლმე, რათა ყურადღება მიაქციოს გაზეთის წესიერად მიღებას.

„ᲮᲐᲚᲮᲚᲘᲡ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ“ კანტორა დიაა ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3 საათამდე და ნაშუადღევის 5 საათიდან 7 საათამ.

წერილები და ფული უნდა გამოიგზავნოს ამ ადრესით: **Тифлисъ, Большая Ванкская ул., № 12, Семену Пашалишвили.**

პარასკევს, 28 მაისს, გარდაცვალების შეორმოცე დღეს, სამების ეკლესიაში გარდახდილ იქმნება წირვა და პანაშვიდი დეკანოზის ქვრივისა

ᲜᲘᲜᲝ ᲕᲔᲢᲠᲔᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘᲡ ᲐᲠᲓᲐᲖᲘᲐᲜᲘᲡ

სულის მოსახსენებლად, რასაც აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ შვილები განსვენებულისა. წირვა დაიწყება დილის 9 საათზედ, პანაშვიდი 11 საათზედ. (1—298—1)

23 მაისს ს. ქვემო-ჭალაში გარდაიცვალა

ᲛᲐᲠᲘᲐᲛ ᲖᲐᲥᲐᲠᲘᲐ ᲐᲛᲘᲚᲐᲮᲕᲠᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘ

ᲔᲒᲐᲫᲘᲡᲐ,

რასაც გულითადის მწუხარებით აუწყებს ნათესავთა და ნაცნობთ მისი მეუღლე **დავით ალექსანდრეს ძე ეგაძე.** მიცვალებულის დაკრძალვა მოხდება შაბათს, 29 მაისს, სამთავისის ამილახვართა საგვარეულო სასაფლაოზედ. გამოსვენება სახლიდან 10 საათზედ. წირვის დასაწყისი 11 საათზედ. (2—296—1)

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲐᲗᲐᲕᲐᲓ-ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ

ხუთშაბათს, 27 მაისს 1910 წელსა

ᲐᲙᲐᲙᲘ ᲬᲔᲠᲔᲗᲔᲚᲘ

წაიკითხავს ლექციას

„ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲐᲠᲥᲔᲝᲚᲝᲒᲘᲣᲠᲘ ᲜᲐᲨᲗᲔᲑᲘ“

1. შესავალი, 2. შემოსეა აზიელ დამპყრობელთა: მურვანყრუსი, ჩინგისყაენისა, თემურლანგისა, ბაიაზეთისა, შახბაზისა და სხვათა: 3. ამ შემოსევისაგან გადარჩენილი ნაშთები, 4. სალარო თვალსაჩინო არქეოლოგიურ სიძველისა, 5. ხალხის გადმოცემებში და ზღაპრებში დარჩენილი ნაშთები.

ფასები განახევრებულია **დასაწყისი დღის 12 საათზე.**

ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ

კვირას 30 მაისს გაიმართება

ᲙᲝᲜᲪᲔᲠᲢᲘ

Კ. ᲤᲝᲪᲮᲕᲔᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ

კონცერტის დაწყებამდე ბ. კარგარეთელი წაიკითხავს რეფერატს: „მუსიკა და მისი გამოხატულება“. 1) ქართული ეროვნული სიმღერები ხოროსა და ორკესტრისათვის შემუშავებული კ. ფოცხვერაშვილის მიერ. 2) „ბრძოლა ამირანისა ბაყბაყ დევთან“ სიმფონიური ოცცხალ სურათებიანი ესკიზი მუსიკა კ. ფოცხვერაშვილისა. 3) ორკესტრი შეასრულებს დავლურსა და ლეკურს ბალანჩივაძის ოპერიდან. (თამარ ცბიერი). 4) ქართული მარში ოპოლიტოვ-ივანოვის სიუიტიდან „ივერია“. 5) ქართულ რომანსებს შეასრულებენ ბ. ბ. კარგარეთელი და ცხომელიძე. სიმფონიური ესკიზი. ცოცხალს სურათებს დასდგამს მხატვარი ვ. ზომბერი.

ხოროში მონაწილეობას იღებს 100 ქალი და კაცი. ორკესტრში 40 კაცი.

ბილეთების ფასი 5 კ. 80 კ.-მდე. **დასაწყისი დილის 12½ საათზე.**

(4—2) ლოტბარი კ. ფოცხვერაშვილი.

ᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

30 შუადღეზე საწოდით და სამშობიარო კანფოფილებით.
დია არის ყოველ დღე გარეშე მოხიარულე ავადმყოფთათვის.
ქსენიას ქუჩა, სახლი № 7 „ვეტცელის“ სასტუმროს ახლოს,
ტელეფონი № 590.

ᲚᲐᲛᲑᲐᲨᲘᲫᲔ Გ. Დ.: შინ. და ბავშვ. ყ.-დღე; გარდა კვირა. 11-12 საათ.

ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ Გ. Ა. ნერ. და ელექტ. ორშ., ოთხშ., და პარ. 10½—11 ს.

ᲒᲝᲠᲑᲝᲕᲡᲙᲘ-ᲨᲐᲠᲐᲜᲔᲙᲘ Ე. Გ. თვალისა. ყოველ-დღე კვირის გარდა 12—1 საათ.

ᲒᲣᲠᲙᲝ Გ. Ა. შინაგ. შაბ. 1—2 ს. და კვირას 11—12 ს.

ᲙᲐᲠᲨᲘᲜᲘ. Ა. Ა. კან. და ვენ., ყოველ დღე კვირას გარდა 2½—3½ ს.

ᲛᲐᲦᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ Გ. Გ. შინ., სამშ. და შაბ. 10—12 ს.

ᲥᲘᲥᲝᲫᲔ ტ. ს. შინაგანი. ორშ. და ოთხშაბ. 9—10 ს.

ᲛᲐᲜᲡᲕᲔᲢᲝᲕᲘ Გ. Შ. შინ., ორშ., ოთხშ., და პარ. 1—2 ს.

ᲛᲔᲚᲘᲥᲘᲨᲕᲘᲚᲘ. Ნ. Შ. ქირურ. და დერმატოლ. ყოველდღე 12—1 ს.

ᲤᲘᲠᲐᲓᲚᲝᲕᲘ Რ. Ბ. ქირურ. ყოველ-დღე 11—12 ს.

ᲞᲐᲞᲝᲕᲘ Გ. Ა. ქურ., ყელის და ცხვი., ყოველ დღე გარდა პარას. 2—2-ნახ. ს.

ᲡᲝᲑᲝᲚᲔᲕᲡᲙᲘ Გ. Გ. ქირურ., ყოველ-დღე, 9—11 ს.

სამკურნალოს აქვს მოწყობილი საკუთარი მიკროქიმიურ. და ბაქტეროლოგიური ლაბორატორი. რომელსაც განაგებს ექიმი ე. გ. ფედოროვი.

რჩევა ღირს 50 კ., საწოლები 2 მანეთიდან დაწყებული. ოპერაციები, კონსულტაციები, ელექტრონით წამ., მასსაჟი, ყვავილის აცრა, ძიძათა შეკოწიწება და სხვა შეღავათ. საფასურით. (200—ნ.—188)

ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲡ, 27 ᲛᲐᲘᲡᲡ, 1910 Წ.

ᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲣᲜᲘᲕᲔᲠᲡᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲡᲐᲡᲐᲠ�გᲔᲑᲚᲝᲓ ᲒᲐᲘᲛᲐᲠᲗᲔᲑᲐ

● ᲛᲣᲨᲢᲐᲘᲓᲘ ●

ᲓᲘᲓᲘ ᲡᲔᲘᲠᲜᲝᲑᲐ

დილით ბავშვებისათვის, საღამოთი დიდებისათვის.

ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ: ექიმ სობოლევსკის სურათები ეკრანზე აფრიკაში მოგზაურობიდგან (სურათი ეგვიპტის, სუდანისა და კონგოსი), „საქანელა“, ოპერიდან „მხიარული ქვრივი“, ფეიერვერკები, რუმინიელი ორკესტრი ნაციონალურ კოსტიუმებში, სამხედრო მუსიკა, ზურნა, გრამოფონი, ვარჯიშობა ბაირაღებით, თამაშობა გორაკზე და საქანელაზე, სირბილი ტომრებში საჩუქრებით, ბავშვების ცეკვა, ნიშანში სროლა, ბეჭდების სროლა, ციგნის ქალი-მკითხავი საჩუქრებით, კოშკი, დედოფალა, რულეტკა, ღია ბარათები საჩუქრებით, „პტი-შევო“, „კონფეტტი“, ყვავილები, ფოსტა. ყველასათვის ხელ-მისაწვდენი ბუფეტი. ქათამი—ავტომატი. ბაღი შესამჩნევად იქნება განათებული. დილის სეირნობა დაიწყება 10 საათზე, საღამოსი—ნაშუადღევის 4 ს.

შესასვლელი ფასი ბავშვებისათვის 10 კ. დიდებისათვის—20 კ.

დილის 10 საათიდან საღამოს 12 საათამდის ერევნის მოედნიდან მუშტაიდამდე ავტომობილები ივლიან. ფასი შესასვლელი ბილეთით 60 კაპ. ისე კი 50 კაპ. (3—უ.—3)

ᲫᲛ. ᲖᲣᲒᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲡᲐᲮᲚᲘ

ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲡ, 2 ᲘᲕᲜᲘᲡᲡ 1910 ᲬᲔᲚᲡ.

Ლ. ᲩᲔᲠᲥᲔᲖᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ და **Ნ. ᲯᲐᲕᲐᲮᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐ�წᲘᲚᲔᲝᲑᲘᲗ**

ქართულ სცენის მოყვარეთაგან წარმოდგენილი იქნება

ᲥᲠᲘᲡᲢᲘᲜᲔ

დრამა 4 მოქ. და 5 სურათ. მ. ირემთელისა.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი ს. ანკარა, თ. თამარაშვილი, ა. კავთელი, ე. ციმაკურიძე; ბ-ნნი: გ. ანაშვილი, მ. ინაშვილი, ა. მეტრეველი, მიმა, ს. ნარი, ს. პეპანოვი, მანჯავიძე, სალაყაია, რატიშვილი, ჯანკვატაძე, ციბაძე.

დასაწყისი 8½ საღამოს საათზე. **ბილეთების ფასი 1 მანეთიდან 10 კაპ.**

ბილეთები იყიდება თეატრის კასაში. დილით 12—2 საათამდე საღამოთი 6—8 საათამდე. გამგე **ა. ბადრიძე.**

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲗᲐᲕᲐᲓ-ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝᲒᲘᲡ

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲡᲐᲖᲐᲤᲮᲣᲚᲝ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ

დირექცია **ი. რ. პელტცერისა.**

ხუთშაბათს, 27 მაისს, 1910 წ. დრამატიულ არტისტების მიერ წარმოდგენილი იქნება **თამ. ალ. სუმბათაშვილის**

ᲚᲐᲚᲐᲙᲘ

დრამა-ლეგენდა ქართველთა ცხოვრებიდგან, 5 მოქმედებად.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

ანონსი: პარასკევს 27 მაისს წარმოდგენილი იქმნება მზადდება წარმოსადგენად, **ბომბარშეს** 5 მოქ. კომედია: **„შეშლილი დღე ანუ ფიგაროს ქორწინება“.** ბილეთები იყიდება თეატრის კასსაში, ყოველ დღე.

დირექტორი: **ი. რ. პელტცერი.** გამგე: **ი. ბ. ვლადიმიროვი.**

ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲡ 27 ᲛᲐᲘᲡᲡ, ᲓᲘᲓᲣᲑᲔᲨᲘ, ᲔᲙᲚᲔᲡᲘᲘᲡ ᲛᲐᲮᲚᲝᲑᲐᲚᲓ ᲛᲐᲠᲯᲕᲜᲘᲕ ᲛᲮᲐᲠᲔᲡ,

ᲒᲐᲘᲛᲐᲠᲗᲔᲑᲐ ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲣᲠᲘ

ᲛᲘᲓᲐᲝᲑᲐ

✦ ᲞᲘᲠᲣᲢᲧᲕᲗᲐ ᲛᲤᲐᲠᲕᲔᲚ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲡᲐᲠ�გᲔᲑᲚᲝᲓ ✦

ᲓᲦᲔᲡ ᲘᲛᲓᲘᲐᲜᲔᲑᲔᲜ 5 ᲬᲧᲕᲘᲚᲘ

● ᲙᲣᲚᲐ ᲒᲚᲓᲐᲜᲔᲚᲘᲡ ●

თანადასწრებით

1. გიორგი ჯიბგირი და **კოტე ღოღაძე; 2. ქურხული** და **ამირან კბილაშვილი; 3. ვერელი შაშოა** და **მჭედელი; 4. პატარა კახელი** და **დარჩო გოგაშვილი; 5. ნიკო ტილიშვილი** და **ნიკა კოკაშვილი.**

ᲛᲝᲣᲕᲐᲠᲔᲜᲘ:

ერეკლე კახელი და ვანო ლომიძე, გიგო ჭედლიძე და მიხა ტურაშვილი, სანდრო გარეჯელი და სლესარი ნიკო, შაქროა ‌ᲒᲣᲠᲯᲐᲜᲔᲚᲘ ᲓᲐ მამედ ამინ ჩაფალოვი, ისაკ მთიული და იასონ გოლუკაშვილი.

შენდეგი ჰიდაობა გაიმართება 30 მაისს.

ადმინისტრაციას აქვს სრული უფლება შესცვალოს მოჭიდავენი.

ადგილების ფასი: ლოჟა 4 მ., 1-ლი რიგი 80 კ., 2—60 კ., 3 და 4—50 კ. გალერეია 30 კ.

დასაწყისი საღამოს 5 საათზე. ადმინისტრატორი **ნ. კიკნაძე.**

ᲕᲐᲒᲖᲚᲘᲡ ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

კარედან ყოველ დღე მოსიარულე ავადმყოფთათვის.
ვოგზლის ქუჩა, № 8, ს. ენფიანჯიანცისა, ტელეფონი № 695.

Გ. ᲕᲐᲨᲐᲣᲛᲐᲫᲔ—ყოველ დღე 9—11 ს. კბილის ავადმყოფ.

Ა. Გ. ᲒᲝᲛᲑᲐᲠᲗᲔᲚᲘᲐ—ყოველ დღე, შინაგ. და ბავშვ. ავად. 2—3 ს.

Ა. Ნ. ᲓᲘᲐᲡᲐᲛᲘᲫᲔ—ყოვ. დღე, 11½—12½ ს. სიფილისი, კანისა და ვენერ.

Ნ. Შ. ᲛᲔᲚᲘᲥᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—ყოველ დღე, ქირურგ. და ქალებისა, 1—2. ს.

Შ. Ა. ᲞᲝᲞᲝᲕᲘ—ყელ., ყურ. და ცხვირ. ყოველ დღე 12—1 ს.

Ე. Გ. ᲤᲔᲓᲝᲠᲝᲕᲘ—ყოველ დღე, ოთხშ. და კვირის გარდა, 11—12 ს. შინაგანი და ბავშვების ავადმყოფობანი მიკროსკოპიული, ბაქტეროლოგიური და ქიმიური გამოკვლევანი; ავრეთვე ყვავილის აცრა და ძიძების გასინჯვა- ფასი რჩევისათვის 50 კაპ.

ოპერაციები და კონსილიუმი მორიგებით (წლ.—ნ.—350)

ᲔᲥᲘᲛᲘ Ე. ᲕᲐᲨᲐᲙᲘᲫᲔ
იღებს შინაგან სნეულებით ავადმყოფებს. დილით 8—9 ს., საღამოთი 5—7 ს. ბელინსკის ქუჩა, N 18 (ყოფილი კირპიჩნაია). (0—133)

ᲔᲥᲘᲛᲘ Დ. ᲐᲮᲕᲚᲔᲓᲘᲐᲜᲘ
იღებს ავადმყოფებს. შინაგანი და ბავშვთა სნეულებანი. საღამოს 5—7 საათზე. ელისაბეტგრადის ქ. N 92. წლ.

ᲔᲥᲘᲛᲘ ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ Კ. Თ. ᲢᲣᲔᲨᲔᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ
იღებს შინაგან და **სპეციალურად ვენერიულ** სნეულებით ავადმყოფთ (ხუსუტანტი, სიფილისი, საშარდე მილის, ბუშტის და თირკმელების (ჭეჭების) ტატკვარი). დილით 9—12, საღამოთი 5—7 საათ., კვირაობით მხოლოდ დილით. ტფილისის ქ., სახლი ფირალოვისა. (72—კვ.—52

ᲔᲥᲘᲛᲘ ᲙᲑᲘᲚᲘᲡᲐ ᲐᲚ. ᲡᲝᲚᲝᲚᲦᲐᲨᲕᲘᲚᲘ
იღებს ავადმყოფებს 9—2 ს. და 5—7 ს. გოლოვინის პროსპ. N 12, სახლი მდივანისა. (უ)

ᲔᲥᲘᲛᲘ ᲙᲑᲘᲚᲘᲡᲐ ᲜᲘᲜᲝ ᲠᲪᲮᲘᲚᲐᲫᲔ
იღებს ავადმყოფებს დილით 10—2 ს., საღამოთი 5—7 ს. ვერა, ოლგას ქუჩა N 25.

ᲔᲥᲘᲛᲘ Ვ. Ს. ᲛᲣᲡᲮᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ
იღებს თვალებით ავადმყოფებს ყოველ დღე დილით 9-დან 11-მდე. გირაჩნის ქ., № 9. (უ)

ᲔᲥᲘᲛᲘ Ვ. ᲦᲐᲛᲑᲐᲨᲘᲫᲔ
გადავიდა გოლოვინის პრ. N 8, ზუბალაშვილის სახლში. იღებს საღამოთი 6—7 ს. კვირა დღის გარდა. უ)

ᲔᲥᲘᲛᲘ ᲙᲑᲘᲚᲘᲡᲐ Ე. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ
იღებს ავადმყოფებს ყოველ დღე დილით 8—2 ს. საღამოთი 4—7 ს. ბლოდნის გაკვეთება, კბილის ჩასმა და პროტეზები. აბოტრონის ქუჩა, N 14, სახლი დემიდოვისა. (0—586—444)

ᲔᲥᲘᲛᲘ Ა. Ნ. ᲓᲘᲐᲡᲐᲛᲘᲫᲔ
კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილით 2—1 ს. საღამოთი 6—8 ს. ხუთშაბათობით მხოლოდ დილით 8—9 ს. კვირაობით ავადმყოფებს არ იღებს. მოსკოვის ქ. N 4, სახლი გაბაშვილისა. (ᲔᲗ)

ᲔᲥᲘᲛᲘ ᲕᲐᲡᲘᲚ ᲬᲔᲠᲔᲗᲔᲚᲘ ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ
იღებს შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან ავადმყოფებს. საღამოს 4—6 საათზე. ივანოვის ქ., მოსე ქიქოძის სახლი. (0—ᲔᲗ.—191)

ᲔᲥᲘᲛᲘ Შ. ᲛᲘᲫᲔᲚᲐᲫᲔ
იღებს შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან ავადმყოფთ. საღამოს 5—6 საათზე. ავლაბარი, კაბგეროვის ქუჩა N 17, პროკვიანტის მაღაზიის პირდაპირ. ტელეფონი N 816. (0—100)

ᲙᲐᲑᲘᲜᲔᲢᲘ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲜᲘᲡ ᲓᲐ ᲠᲔᲜᲢᲒᲔᲜᲘᲡ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝᲡᲘ Მ. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ.
იღებს ავადმყოფებს დილით 12—1 ს. საღამოთი 6—საათ. გერა ყოფილ ანოვის ქუჩა, საკუთ. სახლი, N 20, ტელ. N 79. (0—Ე.—73)

ᲔᲥᲘᲛᲘ ᲑᲐᲕᲨᲕᲔᲑᲘᲡᲐ ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ Ბ. ᲑᲐᲓᲠᲘᲫᲔ
1 მაისიდან გადადის საკუთარ სახლში გენერლის ქუჩაზე ავადმყოფ ბავშვების გასინჯვა და აცრა. 9—12 და 5—7 ს. 25—Ე.—21

ᲖᲔᲛᲝ ᲐᲕᲭᲐᲚᲐᲨᲘ

იძლევა აგარაკი

ორი ოთახი თავის სამზვარეულოთი. ოთახები მოთავსებულია ზემო სართულში და გარშემო მშვენიერი ბაღი აკრავს. პლატფორმიდან სულ შვიდი წუთის სასიარულოა.

იკითხეთ „სახ. გაზ.“ რედაქციაში.

ᲥᲕᲘᲠᲐᲮᲔᲗᲝᲕᲘ

ᲛᲨᲕᲔᲜᲘᲔᲠ ᲐᲚᲐᲒᲐᲡ

ქირავდება შიო ჩიტაძის აგარაკი. მსურველებმა უნდა მიმართოს პეტრე სურგულაძეს, არაგვის ქუჩა, № 5. (5—Ნ.—1)

ᲜᲐᲠᲙᲕᲔᲕᲘ

(ᲟᲣᲠᲜᲐᲚ-ᲒᲐᲖᲔᲗᲔᲑᲘᲓᲐᲜ)

საინაბიროს პოლონელ დეპუტატს ვლ. ეუკოვსკის გაზეთ „რეჩში“ მოჰყავს რამოდენიმე საინტერესო ციფრი, რომლითაც ნათლად მტკიცდება თუ რამდენად უსაფუძვლოა მემარჯვენეების და მთავრობის განგაში პოლონელთა მიერ სამხრეთ-დასავლეთ გუბერნიების დაპყრობაზე. პირიქით, როგორც ამ ციფრებიდან სჩანს, რუსის ელემენტები მეტის მეტად გაძლიერებულა ამ მხარეში უკანასკნელი 50 წლის განმავლობაში. თუ ჯერ კიდევ მეცხრამეტე საუკუნის პირველ ნახევარში წარმოებაც, თავისუფალი პროფესიებიც და თვით ადმინისტრაციაც თითქმის ერთიანად პოლონელების და ებრაელების ხელში იყო, ეხლა რუსობას თითქმის ყველგან ისეთივე ძლიერი პოზიცია უჭირავს, როგორც ორ ზემოდ დასახელებულ ხალხს, ზოგიერთ სფეროებში კი აუცილობლად სჭარბობს მას.

წარმოებათა რიცხვი მთელ სამხრეთ დასავლეთ მხარესა და ბელორუსთა სამ გუბერნიაში **2251** უდრის, მათგან

რუსებს ეკუთვნის	549	წარმოება
პოლონელებს	622	„
ებრაელებს	708	„
გერმანელებს	111	„
ჩეხებს	54	„
აქციონ. საზოგ.	147	

აქციონერულ საზოგადოებათა ეროვნულს შედგენილობას შემდეგი ციფრები ასურათებენ: მათი დირექტორები ასეა განაწილებული:

რუსები	163
პოლონელები	265
ებრაელები	199
გერმანელები	88
ჩეხები	6

ამგვარად დასავლეთი მხარის წარმოება სამ ეროვნულ ჯგუფათ იყოფება, რომელშიც ებრაელებისა ყველაზე დიდია, რუსების კი ყველაზე პატარა, მაგრამ განსხვავება მათ შორის ყოველს შემთხვევაში იმდენად უმნიშვნელოა, რომ რუსების დაბეჩავებაზე ლაპარაკი ყოვლად შეუძლებელია.

გადავიდეთ ეხლა თავისუფალ პროფესიებზე:

ექიმების კოლლეგია ეროვნული დანაწილების მხრივ ასეთია:

რუსები	658
პოლონელები	406
ებრაელები	483

ადვოკატების კოლლეგია:

რუსები	366
პოლონელები	315
ებრაელები	188

კერძო ვექილები:

რუსები	118
პოლონელები	69
ებრაელები	132

ნოტარიატი:

რუსები	96
პოლონელები	19
ებრაელები	6

ნოტარიუსი აკვე ალარ შეიძლება ნამდვილ თავისუფალ ინტელიგენტათ ჩაითვალოს: მისი თანამდებობა უახლოვდება მთავრობის მოხელეთა თანამდებობას, რომელიც ამ მხარეში, ისევე როგორც ყველგან იმპერიაში, უმთავრესად რუსობის ხელშია, რასაკვირველია.—აი უტყუარი სარკე „ინოროდცების ძალმომრეობისა“ პოლონეთის ყოფილი სამეფოს ერთ ერთს ნაწილში!

* * *

„ნოვოე ვრემიაში“ დაბეჭდილია:

პოლონელები თურმე სერიოზულად ზრუნავენ საკუთარ ჯარის შესაქმნელად. პოლონელ ‌ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘ „მასალები და აზრები პოლონეთის საკითხის შესახებ“-ში დაბეჭდილია წერილი, რომელიც მოიხსენებს პოლონეთის ჯარის შექმნას „ვილენ. ვესტნ“. გადმოგვცემს ამ წერილის შინაარსს. გერმანიის ძლიერება მეტად დიდია, მისი ჯარი მშვენივრად არის მოწყობილი და მასთან ჰოჰენცოლერნების იმპერიაში შეუძლებელია ისეთი შეთქმულების მოხდენა, როგორც რუსეთში გერმანიაში პოლონეთის იდეის გასავრცელებლად შესაფერი ნიადაგი არ მოიპოვება. პოლონეთის ხალხის მომავალი დამყარებულია რუსეთის შინაურ ცხოვრების განხეთქილებაზე, რომელიც მოხერხებულ მომენტს შექმნის პოლონური ძალის საშინჯად. პოლონური შეთქმულობის ცენტრალური ორგანიზაცია სამმხრივ უნდა მოქმედებდეს. უწინარეს ყოვლისა საჭიროა ისტორიული მასალების შეკრება პოლონელების აჯანყებათა და ევროპიელების ჯარის განვითარების შესახებ, მათი თეორეტიულად შემუშავება და სხვ. მეორედ მისდევს ტექნიკური მოქმედება. ის მდგომარეობს თეორიის შესწავლასა და სალაბორატორიო მუშაობაში ფიზიკისა და ქიმიის სფეროებიდან, პოლონურ სამხედრო სასწავლებლების მოწყობაში, სამხედრო შტაბის შექმნაში და სხ. მესამე მხარე — პრაქტიკული მოქმედებაა; სანამ საბოლოოდ აფეთქება დაიწყებოდეს ეს მოქმედება ვარჯიშობით და მზადებით განისაზღვრება. „კურიერ ლიტოვსკი“ მთელ ამ საკითხს პოლონეთის ეროვნული არსებობის უმნიშვნელოვანეს პრობლემათ სთვლის: „ვაშინგტონში უკვე სხდომებს მართავს პირველი პოლონური კონგრესი, რომელიც ახლო მომავალში პარლამენტის საძირკვლად უნდა გარდაიქცეს. რასაკვირველია პარლამენტს თავის გადაწყვეტილებათა უზრუნველსაყოფად სპირია კარგად მოწყობილი ჯარი, რომელსაც შეეძლება რუსეთს დაუპირდაპირდეს. მაგრამ თუ სახეში მივიღებთ „შვეარდენია“ რაზმებს, რომელშიც ეხლა უკვე გლეხებიც ეწერება, გავითვალისწინებთ იმასაც რომ ამ რაზმებს სათავეში ავსტრიის ყოფილი აფიცრები უდგანან, მაშინ ნათლად დავინახავთ რომ პოლონეთის დამოუკიდებლობა ყოველდღიურ საკითხად გარდაიქცაო“.

რამდენად მართალია „ნოვოე ვრემიას“ მიერ მოყვანილი ციტატები და ცნობები ჩვენ არ ვიცით: ის კი ეტყვს

გარეშეა, რომ „სლავიანთა მოყვარული“ გაზეთი ეცდება ჯეროვნად გამოიყენოს ისინი მთავრობის გასაფრთხილებლად და რუსობის „მონათესავე“ ერის „ლტოლვათა ასალაგმავად“.

სახელმწიფო სათათბიროს

(ს.-პეტერბურგის დეპეშათა სააგენტო)

25 მაისის საღამოს სხდომა.

თავმჯდომარეობს თავადი **ვოლკონსკი.**

ბობიანსკი უთითებს, რომ ფინლიანდიელები თავისი ლოიალური ყოფაქცევის გამო ყოველთვის რუსეთის იმპერატორის განსაკუთრებული სიყვარულით სარგებლობდენ, მაგრამ მეოთხმოცე წლებიდან რუსულ ნაციონალისტურ პრესის გალაშქრების გავლენის ქვეშ, გამოიცა მთელი რიგი აქტებისა, რომელნიც არღვევენ ფინლიანდიის უფლებას. მას შემდეგ მდგომარეობა სულ უარესდება. კეთილგონიერება მოითხოვს, რომ საერთო კანონმდებლობის საკითხი სეიმის საშუალებით გადასწყდეს (ტაში მარცხნივ, სტვენა მარჯვნივ).

მარკოვი 2 ამბობს, რომ ჯერ კიდევ მეათე საუკუნეში ფინლიანდიის უდიდესი ნაწილი დიდ ნოვგოროდს ეკუთვნოდა. შემდეგ 6 საუკუნის განმავლობაში ამ ქვეყნის უდიდესი ნაწილი მართლმადიდებელი იყო და რუსეთის ხალხს ეკუთვნუდა. მხოლოდ მეჩვიდმეტე საუკუნიდან განიცდის მართლმადიდებელი კორელის კუთხე ფინლიანდიელთა და შვედელთა დევნას: ამ გვარად ეხლა ლაპარაკია არა დაპყრობილს, არამედ შემოერთებულ ძველს რუსულ კუთხეზე. ორატორის აზრით ბორგოსის სეიმის მონაწილენი შვეციის მეფის მოღალატენი იყვნენ. აჯანყებულთა ბრბოს დადგენილებებზე კი არავითარი უფლების დაფუძნება არ შეიძლება. ფინლიანდიელებმა ძველად შვეციელებს ულალატეს, ეხლა ისინი რუსეთს ღალატობენ. უცხოელთა ყველა პროტესტები ფინლიანდიის ფულითაა ნაყიდი, მათი ადგილი კი სანაგვე კალათია. ფინლანდიელებს სძულთ არა მარტო მთავრობა, არამედ რუსის ხალხიც; ისინი დღესასწაულობენ ცუსიმის დამარცხებას, მათი ორკესტრები „ტოგოს მარშს“ უკრავენ. ბოლოს მარკოვი იმ დასკვნამდე მიდის, რომ საჭიროა მთელი ფინლიანდიის ნაგავის დაწვა და ამ პაწია აზიელ ხალხის დამორჩილება. (ხანგრძლივი ტაში მარჯვნივ).

ლურიეკის აზრით პროტესტი არღვევს კანონმდებლობის იურიდიულს საფუძველს, იმიტომ რომ პოლიციური რეჟიმის საძირკველზეა აგებული. (ტაში მარცხნივ).

პოკროვსკი 2-ე ამბობს, რომ არ შეიძლება ოქტომბრელების გზით ვიაროთ, რომელთაც 3 ივნისს და 24 აგვისტოს უკვე გაჰყიდეს რუსეთის კონსტიტუცია მრუშ, უუფლებო, საზიზღარ მონათა მსგავსათ. სოციალ-დემოკრატები წინადადებას იძლევიან მოიხსნას ეს კანონ-პროექტი, იმიტომ რომ ის არღვევს რუსეთის და ფინლიანდიის ძირითად კანონებს (ტაში მარცხნივ). 168 ხმის უმრავლესობით 162 წინააღმდეგ გადაწყდა განაგრძონ სხდომა მუხლებრივი კითხვის კენჭის ყრაზე გადასვლამდე.

მასლენიკოვის შეხედულებით არ შეიძლება განცალკევებული ფაქტების მიხედვით მთელს ერს წაერთვას უფლება, რომელიც ბოძებულია ხელმწიფეების მიერ და განმტკიცებული ხანგრძლივი ისტორიისაგან.— 199 ხმის უმრავლესობით 116 ხმის წინააღმდეგ უარყოფილია სოციალ-დემოკრატების წინადადება კანონ-პროექტის მოხსნის შესახებ. **ბარონ ფელკერზანი** ამტკიცებს, რომ პროექტის მიღება ზღუდავს მონარქის უფლებას. ამიტომ ეს მისი წინააღმდეგია როგორც მონარქისტი და კონსერვატორი (მოძრაობა ზალაში).

მილიუკოვი კადეტების, პროგრესისტების, პოლონეთის კოლოს და მუსულმანური ჯგუფის სახელით აცხადებს, რომ ის ხმას მუხლებრივი კითხვის წინააღმდეგ აძლევს, მაგრამ მუხლებრივ განხილვაში მაინც მიიღებს მონაწილეობას, რათა მერმისში გამოაშკარავოს სრული გაკოტრება მთავრობის პოლიტიკური აზროვნებისა (ტაში მარცხნივ).

ლიანზნიცკი აცხადებს, რომ შრომის ჯგუფის ხმას აძლევს მუხლებრივი განხილვის წინააღმდეგ და უარს ამბობს ამ განხილვაში მონაწილეობაზე, იმიტომ რომ მას არ სურს დიდი დანაშაულობის თავს დება.

გეგეჭკორი ამბობს, რომ მხოლოდ ლოგიკურად მთლიან პოლიტიკურ აქტს შეუძლია ეფექტის მოხდენა, სოციალ-დემოკრატების მუხლებრივ განხილვაში მონაწილეობას კი არავითარი პრაქტიკული მნიშვნელობა არ ექმნება; ამიტომ იმ ის ტორიულს მომენტში, როცა ფინლიანდიის ხალხის წინააღმდეგ ძალმომრეობას ანხორციელებენ, სოციალ-დემოკრატიული ფრაქცია ვერ დარჩება სხდომის ზალაში. სოციალ-დემოკრატები გადიან ზალიდან.

ღამის პირველ საათზე მუხლებრივი განხილვა მიღებულ იქმნა ცენტრისა და მემარჯვენეების 196 ხმის უმეტესობით—ოპოზიციის, ბალტიის მხრის წარმომადგენლების, ხომიაკოვის და შიდლოვსკის წინააღმდეგ. შემდეგი სხდომა ხვალ.

დეპეშები

(პეტერბ. დეპეშათა სააგენტოსაგან)

26 მაისი.

ვიწის ძვრა.

რომი. დილის ესე სამ საათზე სამხრეთ იტალიაში დიდი მიწის ძვრა იყო. ამან ნეაპოლში, სალერნოში, ფოტიაში, ყოზენცში, კატანცაროში, ბენევენტე-პოტენჯეში და აველინოში დიდი შიში გამოიწვია. კალიტრაში და აველინოს სხვა ადგილებში დაზიანდა შენობები. არის 12-მდე მსხვერპლი.

რომი. ხელმწიფე მეუღლითურთ გაემგზავრა მიწის ძვრისაგან დაზარალებულ ადგილების დასათვალიერებლ ად. დეპუტატთა პალატამ ერთხმად დაადგინა დახმარება აღმოუჩინოს დაზარალებულთ.

საზღვარ-გარედ.

დრეზდენი. 177 პოლკს კენიგსბრიუკის ახლოს მეხი დაეცა. მოკვდა სამი სალდათი, ძლიერ დაშავდა ათი, მსუბუქად ხუთი კაცი.

ობერენცენი. (ელზასი) პრინც ჰენრიხის საჩუქრის მისაღებად გამართულ გაჯიბრების დროს ავტომობილის № 57 სავტომობილო კლუბის პირდაპირ თვალიდან რეზინი გადმოეხსნა. თავგზადაბნეულმა შოფერმა ავტომობილი ვეღარ შეაჩერა და იგი ხეს დაეჯახა. ავტომობილი ლუკმა-ლუკმა იქცა. მოკვდა ორი მგზავრი, მძიმედ დაშავდა ერთი. მსუბუქად დაშავდა აგრეთვე ერთი მაყურებელთაგანი. გაჯიბრება ჯერ-ჯერობით შეაჩერეს.

ვერაკრუცი. (მექსიკა) ინსურგენტები მაიის ტომის ინდოელებთან ერთად დაეცნენ რამდენიმე ქალაქს აიკლეს ქალაქი ვალიადოლიდი. მოჰკლეს პოლიციის უფროსი და მთავრობის მოხელეები. გააფუჭეს რკინის გზის ლიანდაგი და ტელეგრაფი.

სარგოლა. პუებლა-ბალფიდეში სკოლაში აღმოაჩინეს ანარქისტული ლიტერატურა. დააპატიმრეს სკოლის ორივე ხელმძღვანელი.

კანეია. მფარველ-სახელმწიფოთა გენერალ-ურმა კონსულებმა აღმასრულებელს კომიტეტს ჩააბარეს ორი ნოტა, რომელთაგან ერთი მოითხოვს, რომ კრიტეს მაჰმადიან მოხელეთ შეძლება მიეცეთ ასრულონ თმნამდებობანი დაუფიცებლად და მეორე-წინადადებას იძლევა მისცენ ნება მაჰმადიან დეპუტატებს დაუფიცებლადვე მიიღონ მონაწილეობა კრიტეს პალატაში.

პარიზი. მემანქანეებმა და ცეცხლის შემკეთებლებმა მხარი დაუჭირეს გაფიცვას და გაფიცვის მოსაწყობად შემდგარ კომიტეტს წინადადება მისცეს გამოაცხადოს გაფიცვის დღე.

პარიზი. ბრისსონი საბოლოოდ აირჩიეს დეპუტატთა პალატის პრეზიდენტად.

პეკინი ნანკინში გაიხსნა სამრეწველო გამოფენა. გამოფენაში მრავალი პროვინცია და უცხოელი ფირმა იღებს მონაწილეობას.

პეკინი. ოფიციალურ სფეროში უარყოფენ, ვითომ იანცზიკზანის მიდამოებში აჯანყებას ფართო ხასიათი მიეღოს.

ლონდონი. ოქსფორდის უნივერსიტეტში რუზველტმა წაიკითხა ლექციები ისტორიაში ბიოლოგიურ შედარების შესახებ. ლექტორმა შეადარა ძველი და ახალი ცივილიზაცია და ამტკიცებდა, რომ ისტორია უნდა წარმოვიდგინოთ არა მარტო როგორც მეცნიერების დარგი, არამედ როგორც შტო ლიტერატურისა. დასასრულ რუზველტმა ილაპარაკა ცალკე ეროვნებათა ერთი მეორეს წინაშე საერთაშორისო მოვალეობაზე. რუზველტმა სისულელედ ჩასთვალა მოწოდება სახელმწიფოების იარაღის დაყრაზე, მაგრამ ამავე დროს რუზველტმა პატივისცემით მოიხსენია იმ სახელმწიფო მოღვაწეთა სახელები, ვინც საკაცობრიო მშვიდობიანობის იდეალითა ხელმძღვანელობდენ. სახელმწიფოების გარეშე დამოკიდებულებაც ისეთივე უნდა იყოს, როგორც ყოველ პატიოსან ადამიანის დამოკიდებულება სხვა ადამიანთანა.

ოსმალეთი

სალონიკი. მოვიდა მინისტრი შევკეთ-ფაშა კოსოვის ვალის მაზხარ-ბეის თანხლებით. მას დიდის ამბით შეხვდნენ. საღამოთი სამი ვილაიეთის ვალიმ და სამხედრო მინისტრმა ალბანიის შესახებ თათბირი გამართეს. ჯუმაი-ბალეში მთავრობამ სანდანისტებს ნება არ მისცა მიტინგი გაემართათ ბოსნიის ემიგრაციის პრიზრენის გზით წინააღმდეგ. ქალაქს 30 ბატალიონი იცავს. თვითეულ ფეხის გადადგმაზე ჯარის პატარ პატარა რაზმები დგას. გაქცეულ ალბანელთა ათი სახლი გადასწვეს. თავის ნებით იარაღის მიცემის ვადა დღეს გადის. რეკის მიდამოებში გაიგზავნა ექვსი პატალიონი იარაღის ჩამოსართმევად. მცხოვრებლებმა მთებს შეაფარეს თავი. ახლო მომავალში ჯარი მალესიისკენ გაილაშქრებს. ქალაქის მიდამოებში სიწყნარე სუფევს.

სტამბოლი. გაზეთ „ნეიეფრეიე-პრესის“ კვირის ნომერში დაბეჭდილ გაზეთის თანამშრომლის საბერძნეთის მეფესთან ბაასის გამო ოფიციალური „ტანინი“ აცხადებს, რომ იგი ამ ბაასში ხელავს ომის მიზეზს, თუ გაზეთის ცნობებს არ უარყოფენ. „ტანინი“ იმუქრება, რომ თუ ეს ასე არ მოხდა, ჩვენ გავრეკთ აქედან საბერძნეთის ქვეშევრდომთ და საბერძნეთის საქონელს ბოიკოტს გამოვუცხადებთ, რადგან იგი ნეიტრალიტეტს არღვევსო. შემდეგ გაზეთი აღნიშნავს, რომ ხაქი-ფაშის უმოქმედობის წინააღმდეგ დიდი უკმაყოფილება სუფევს. შესაძლებელია იგი გაადააყენონ, მაშინ მის ადგილზე დანიშნავენ მაჰმუდ-შევქეთ-ფაშას, რიც სამხედრო მიმართულების გამარჯვებას ნიშნავსო.

ჰაერში ფრენა.

ბუდაპეშტი. გუშინ ... ავიატორების საერთაშორისო ... ბრება. ამინდი დილით ხელს არ უწყობდა. პოლანი ფარმანის ბიპლანზე ყველაზე მაღლა ავიდა. ყველაზე მეტი ხანი დაჰყო ჰაერში ეფიმოვმა, მერე კინემ. ფრენის სისწრაფეში გაიმარჯვა პოლანმა, რომელიც 8½ წუთში 10 კილომეტრი გაფრინდა.

ხარკოვი. საჯირითო ჰიპოდრომზე ავიატორი უტოჩკინი ორჯელ გაფრინდა. ავიდა ასი მეტრის სიმაღლეზე. დაჰყო ჰაერში ოთხი წუთი.

ვატჩინა. ღამის სამ საათზე ედმონდი ფარმანის ბილანით გაფრინდა, ავიდა 15 მეტრის სიმაღლეზე, დაჰყო ჰაერში ნახევარ საათი და მშვიდობით ჩამოეშვა ძირს. 21 მაისს ავიატორ პოპოვს უმჯობესობა დადაეტყო. იგი გონზე მოვიდა.

რუსეთი

ზენკოვი. ბოროკის ახლოს ჭიამ 1000 დდიური მუხის ტყე გააფუჭა.

ნოვოალექსანდრია. ხოფელ ირენში ღამე გადაიწვა 60 საცხოვრებელი სახლი და მრავალი დუქანი.

პეტერბურგი. სამხედრო სასამართლომ ვლადივასტოკის დამცველ განყოფილების უფროსს პოდპოლკოვნიკ ზავარნიცკის სამსახურის დროს ბოროტმოქმედების ჩადენისთვის სამსახურიდან დათხოვნა, უფლებათა ჩამორთმევა და ორი წლით საპატიმრო გადაუწყვიტა.

რადომი. რადომის მაზრაში სოფელ ბიალოჯეგახში გადაიწვა 60 მოსახლეობა და თორა. ცეცხლში დაიწვა ოთხი, მძიმედ დაშავდა რვა კაცი.

ლიბავა. დიდის ამბით ჩაყარეს ქალთა გიმნაზიის შენობის საძირკველი. ამ შენობას ქალაქი აშენებს მთავრობის დახმარებით.

ვორონეჟი. ვორონეჟის სამეცნიერო საარქივო კომისიამ ქალაქსა და მდინარე დონის შუა თხრის დროს აღმოაჩინა ჩონჩხის ნაწილები, როგორც ფიქრობენ, სარმათ-სკითების ხანის მეომრისა. აღმოაჩინა აგრეთვე ცხენის ჩონჩხი, 70 ისარის წვერი და მრავალი სხვა საგანი.

მოგილევი. (პოდოლ. გუბ.) მოჰკლეს ქალაქის თავი ლასკი. მკვლე-

გასჯრა...

მოთხრობა

ბრაკკოსი.

რამდენიმე წუთი ის თავის სახლის კარებში იდგა მოუსვენრად. ელექტრონის ზარას ღილზე თითის დაჭერას ვერა ბედავდა. ეტყობოდა რიღასიც ეკრძალებოდა, თითქოს რიღასისაც ეშინოდა. დიდი ხანია ეჭვი მიიტანა ცოლზე, რომ იგი მას ღალატობდა და რომ უფრო დარწმუნებულიყო ამაში განგებ სხვაგან დაპირა წასვლა, რომ მერე უცებ დაბრუნებულიყო და ცოლი საყვარლით მახეში გაეგა. ერთის მხრივ რაღაცა ხმა ჩასძახოდა არ შესულიყო და მით ოჯახში შფოთი და მტრობა არ ჩამოეგდო, მაგრამ მეორე ხმა აქეზებდა უკან არ დაეხია; ხომ ეს მისთვის დამცირება, სირცხვილი იყო, რიღასთვის იცრუა, ტყუილად მზადების ხარჯი გასწია, რიღასთვის მიმართა პოლიციურ საშვალებას? მას არც ის უნდოდა გაეგო, რომ ცოლი მას ყინულზე აცურებდა, იმისი უფრო რცხვენოდა, ვაი თუ უსაფუძვლოდ ეჭვიანობდა ცოლზე და ამდენმა მზადებამ ამაოდ ჩაუარა. რა სიამოვნებით მოუსვამდა, მიიმალებოდა ეხლა იმ დაწყევლილი საგზაო ყუთით, რომელიც მას ხელში ეჭირა და ცოლის ღალატობას აგონებდა, რა სიამოვნებით ჩაირბენდა უკან კიბეზე! მაგრამ რაღას იზამდა—იმ დაწყევლილმა მოსამსახურემ უცებ თვალი მოჰკრა მას ნახევრად ღია ფანჯრიდან და აბა სადღა წავიდოდა.

მართლაც და დააჭირა თუ არა თითი ელექტრონის ზარას ღილს მაშინვე გოგო ჩამოიჭრა ძირს. თუმცა მოსამსახურეს რაღაცა მოკრთალება და შიში ეტყობოდა, განცვიფრებული იყო ბატონის მოულოდნელი დაბრუნებით, მაინც მან ყურადღება არ მიაქცია მას და ქუდით ცალ ხელში და ჩამადნით მეორეში ქოქინით გაექანა პირდაპირ საძინებელ ოთახისაკენ. ცოლი მარტო დაუხვდა.

პენუარში გახვეული იგი წყნარად იჯდა დაბალ სავარძელში. არავითარი აღელვება ან შიში მას არ ეტყობოდა. ამის მნახველს აბა რა საბუთი უნდა ჰქონოდა იეჭვიანობისა? ხალიჩაზე გდებული გადაშლილი წიგნი ამტკიცებდა, რომ მას უცებ ჩასძინებოდა და იგი ხელიდან გავარდნოდა. ქმრის დანახვაზე განცვიფრებული წამოდგა. რა ვქნა არ წასულხარ? რაზე დარჩი, ხომ არა მოხდარა?.. არაფერი მიუგო მან არეულად, თან სცდილობდა დაეფარა აღელვება.

ამასთან სახე, რომელიც აქნოგამდის ზაფრანასავით გადაყვითლებოდა, ეხლა წამოუჭარხლდა, სისხლი თავში აუვარდა. არ იცოდა რა ექნა. ტყუილებს იგონებდა, მაგრამ ვერ ახერხებდა. ცოლის მშვიდმა სახემ იგი გააოცა, თავ გზა აურია ეხლა იგი ნატრობდა რატომ არ მოასწრო ცოლს საყვარელთან რომ ერთი მაგრა ეყარა გულის ბოლმა მათზე.

— რა ვქნაარ იტყვი რა მოხდა? რას გატვრენილხარ?—შეეკითხა ისევ ცოლი და თან დააცქერდა, თითქოს უნდოდა მის სახეზე მისი სულის კვეთება წაეკითხა.

— დასწყევლოს ღმერთმა, რას ჩამაცივდი, არაფერი არ მომხდარა, მატარებელზე დამიგვიანდა და იმიტომ ვერ წავედი...

— ჰმ, მატარებელზე დაუგვიანდა, სცრუობ...

— როგორ თუ სცრუობ, რაებს ბოდავ?..

— სწორედ სცრუობ, სცრუობ... თვითონ ლაქიამ, რომელმაც გაგაცილა, მითხრა, რომ შენ კაი დროზე მიხვედი. თვითონ იმან აგიღო ბილეთი. ეს მას ტყვიასავით მოხვდა გულში. ეჭვი კვლავ აღეძრა. რას ეკითხებოდა ლაქიას, თუ რამე საქმე არ იყო.

— ოჰო, ლაქიამ გიამბო უკვე ყველაფერი... ხომ ყველაფერი კარგა გამოკითხე?

— რატომაც არ გამოვკითხავდი ჩემთვის ეს საინტერესო იყო,—მშრალათ მიუგო მან.

— მაგრამ ყველაფერს თავი დაანებე და მითხარი რისთვის დარჩი წაუსვლელი?

— ოჰ, რა ნაირი ხარ, ნინა, ღმერთმანი, რას ჩამაცივდი, აბა რა გაჯავრებს? რა არის გასაჯავრებელი?

— არა, უნდა მითხრა რატომ არ წახვედი...

— ეხლავე გეტყვი: მე... მე... რაღაც საჭირო ქაღალდები დამავიწყდა და იმიტომ დავბრუნდი.

— სტყუი, მე თვითონ ჩაგიწყე პორტფელში ყველა ქაღალდები, ან კი რატომ არ ჩაგიწყობდი, როდესაც მე მსურდა შუა გზიდან არ დაბრუნებულიყავ სახლში...

— კარგი, ნინა, დაანებე მაგ მასხარაობას თავი...

— მე სრულიადაც არა ვხუმრობ, — განაგრძო ცოლმა, — შენ თვითონ დაანებე თავი მაგ მასხარობას რომ შუა-გზიდან ბრუნდები ჩემ დასაზვერად. ამასთან მისი მოლურჯო თვალები რაღაც ნაირად შებრიალდნენ. მოდი, ჩემო ფრანჩესკო, და პირდაპირ და გულახდილად მოვილაპარაკოთ, რათ გვინდა თვალთმაქცობა, სიცრუე. შენ რაღაც ეჭვიანობა გეპარება ჩემზე. დიდად, დიდად გმადლობ! არა იმიტომ რომ შენ მე უზნეო, სუსტ ხასიათის ქალად ჩამთვალე, არა,— ეგ მამაკაცების საერთო სენია, არამედ იმიტომ, რომ ისევ სულელად ჩამთვალე, რომ საყვარელი მოვიყვანო სახლში, შენ სახლში, ისიც რამდენიმე წუთის შენი წასვლის შემდეგ. მაგრამ, ჩემო კარგო, მაგისთანა იეჭვიანობა, ტყუილი მგზავრობა, მაშინ იწყება, როცა ცოლ-ქმართ შორის რაიმე უსიამოვნება მოხდება ხოლმე.

— ოჰ, ნინა... გეყოფა...

— მოიცა, უმაწვილო, შენ დაბრუნდი, რათა მე ღალატი და სისულე დამიმტკიცო და ეხლა შენ უარსჰყოფ პირველს, რათა ხაზი გაუსვა მეორეს არა?..

— რაებს ლაპარაკობ, ქალო, რა არის. მე გთხოვ დაანებე მაგეებს თავი.

— მაგრამ, რახან მოსულხარ რომ ღალატზე დამიჭირო, განაგრძო ცოლმა, რაღას ჩაგიყვია ჯიბეებში ხელი დახესეებ გაშეშებულხარ. საყვარელი მოვიყვანე სახლში არა? გადაჩხრიკე სახლი. ისე ხომ არა გგონია რომ ჩემი საყვარელი თვალ-წინ დაგიყენო, უეჭველია დავმალავდი, დაიწყე რაღა! გადააბრუნე ყველაფერი, ხომ იცი აქ ჩვენ ბევრი სამალულოები გვაქვს. ჰა, რას გაშტერებულხარ. ხომ იცი, გარეთ ვერ გავიდოდა, ჩვენს სახლს სათაგვესავით ერთი კარი აქვს. უეჭველია ვერ გაგეპარებოდა. ეძებე დიდი თაგვი რაღა!

ხევსურეთი და მისი სოფელი შატილი.

(ეთნოგრაფიული შენიშვნანი).

„სამშობლო დედის ძუძუი,
არ გაიცვლების სხვაზედა“.

რაფ. ერისთავი.

ახსომს-ღა ვისმე ჩვენი ქვეყნის კუთხე ხევსურეთი? კითხულობს ვინმე რასმეს ჩვენ ლვიძლ ძმა ხევსურზე?! ქართველ რომელიმე ინტელიგენტს შეუხვედნია ხევსურეთში?! მხოლოთ განსვენებულმა რაფიელ ერისთავმა იკადრა ეს და გვაჩუქა ქართველობას დიდებული ლექსი „სამშობლო ხევსურისა“.

ხევსურეთის საზოგადოებრივი წესჩვეულებანი კი იმ დროის დონეზე გაჩერებულან, რომელთაც ნათელს ჰფენს კაცობრიობის პირველი ბიჯის კულტურას.. ხევსურეთის დიადი ბუნება ხომ ძალუმი ქვემდებარეა მეცნიერულ შესწავლისათვის, იმიტომ უცხო მეცნიერთ დიდი ხანია ყურადღება მიაქციეს ხევსურეთს. ბევრს მათგანს დაუვლია იგი კიდითკიდემდე და უცხო ენებზე გაცილებით მეტი დაწერილა ხევსურეთზე ვიდრე ქართულად!... ხევსურეთი ისეთი კუთხეა, სადაც ხალხთან განუყრელი ინტელიგენტი-მღვდელიც კი იშვიათად ცხოვრობს; აქ ხალხი მინდობილია მხოლოდ თავის-თავზე, იმიტომ ყველაფერი მეტის თავისებურობით არის გამსჭვალული.

ს. შატილი ერთი შესანიშნავ სოფელთაგანია მთელ ხევსურეთში; იგი ზედ ხევსურეთსა და ქისტების საზღვარზე სძევს. ვინც კი ამ ორ ტომთა მიჯნაზე გაივლის, ქვა უნდა დაადგოს ამ ნაირად უხსოვარ დროიდან დაგროვილ ქვის ყორეზე. უშველებელია თურმე ეს ყორე ამის გამო. ეს ერთი წელიწადი იქმნება

ი თუნდ ამ საპირფარეშოდგან დაიწყე შენი ნადირობა. წარმოვიდგინოთ ის ჩემთან საწოლ ოთახში იყო, შენ უცებ დაბრუნდი, მაშ სად წავიდოდა თუ არ იქ? მაშ სად დავძლევდი მას? ჰა, დაიწყე ჩხრეკა რაღა!..

თავრეტ დასხმულმა ფრანჩესკომ შეშინებული თვალი გადაავლო საპირფარეშოს კარებს.

ეს მის ცოლს რასაკვირველია არ გამოეპარა.

გულხელ დაკრეფილი, ამაყად, თითქოს რაღაც გამარჯვებას დღესასწაულობსო, თვალებში შეჰყურებდა იგი თავგზა დიბნეულ ქმარს და უყვიროდა: ჰა, შედი, რიღასი გეშინია, შედი, დაიწყე....

ფრანჩესკო ხმის ამოღებას ვერ ახერხებდა. ნელნელა მისი გული მოლბა, იეჭვიანობა გაეფანტა, დაშოშმინდა, ნანობდა კიდეც გულში, რომ ასეთ ერთგულ ცოლზე იეჭვიანა და ხმა დაბლა წაილულლულა—ნინა, გეთაყვა, მაპატიე..-.

— კარგი, მიუგო ეშმაკურად მოღიმარე ცოლმა, საკვლავიოთ გაფრთხილდი, ამ ხანად მიპატიებია, ეხლა კი წადი ჩქარა აქედგან.

— მაშ, მოდი ერთი მაკოცნინე...

— არა, დრო არ არის ეხლა, გასწი, წადი..

გახარებულმა ფრანჩესკომ, რომ ყველაფერმა მშვიდობიანად ჩაიარა, თავის კაბინეტს მიაშურა...

ცოლმა საპირფარეშოს კარი გაიღო.

ახალგაზრდა ლამაზმა კაცმა ოთახიდან თავი გამოყო, გამოვიდა, ფეხაკრეფით გაირბინა ოთახი და შურდულივით გარეთ გავარდა.

ვინმე ხანგანიძე.

ლი ყოფილი ქალაქის თავის მიხალსკის ქალია. მიხალსკის ამას წინად მექრთამეობისთვის ციხე გადაუწყვიტეს.

პეტერბურგი. სერებრიაკოვის პოლიტეხნიკურ ლაბორატორიაში სალამოს ხუთ საათზე ცეცხლი გაჩნდა. დაიწვა ბავშვი, დაშავდა ხუთი კაცი.

ნიუნეტაგილსკის ზავოდი. პეტერბურგს წავიდა ალაპაევის და ნიუნეტაგილის ქარხნების სამი რწმუნებული, რომელთაც უნდა ირბიტის შეამდგომლობას მხარი დაუჭირონ, რომ მალე გაყვანილ იქმნას მდინარე თავდიდან ნიუნეტაგილსკამდე რკინის გზა.

ხოლერა

კიევი. ქალაქში ხოლერით ავად გახდა 24, გარდაიცვალა 7, არის ავად 17; გუბერნიაში ავად გახდა 21, გარდაიცვალა 4.

ალექსანდროვსკი. მდინარე დნეპრში ხოლერის ბაცილა აღმოაჩინეს.

ახალი ამბავი

ტფილისი

✦ საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოების კრება. დღეს საღამოს 8 საათზე სამეფონეო ბანკში დანიშნულია საერთო ამ საზოგადოების ჩვეულებრივი კრება, რომელზედაც პრივატ-დოცენტი ივ. ჯავახიშვილი წაიკითხავს რეფერატს: „ეკონომიური მდგომარეობა საქართველოსი მონგოლთა მფლობელობის დროს“. ამასთანავე განიხილავენ საკითხს მიწის შეძენის შესახებ მუზეუმისათვის და აირჩევენ ახალ წევრებს. გარეშეებსაც შეუძლიანთ კრებას დაესწრენ.

✦ სეირნობა. დღეს მუშტაიდში გაიმართება დიდი სახალხო სეირნობა, რომლის სრული შემოსავალი გადაეცემა ტფ. სახალხო უნივერსიტეტის საზოგადოებას. პროგრამა სეირნობისა შინაარსიანი და საინტერესოა: დილით სეირნობა ბავშვებისთვის, საღამოს მოზრდილთათვის. ეკრანზე აჩვენებენ აფრიკის სურათებს ექიმ სობოლევსკის კოლექციიდან. სეირნობაზე დაუკრავს რუმინელთა ორკესტრი ეროვნულ ტანსამოსებში, სამხედრო ორკესტრი, ზურნა, გრამოფონი და სხვა. ბავშვებისათვის გაიმართება სხვა და სხვა სათამაშოები. იმედია საზოგადოება ყურადღებით მოეკიდება სეირნობის დანიშნულებას და თავის დასწრებით ხელს შეუწყობს სახალხო უნივერსიტეტის საშუალებათა გაძლიერებას.

✦ სეტყვა მანგლისიდან იტყობინებიან, რომ ბორჩალოს მაზრის რამდენიმე სოფელში დიდი სეტყვა მოსულა. სულ ერთიანად გაუოხრებია ნათესი. დიდი ზარალი მიუყენებია მთიდან მოხეთქილ ნიავღვარსაც.

✦ მეხის მსხვერპლი. სოფელ კავთისხევიდან იტყობინებიან, რომ იქ 21 მაისს საშინელი სეტყვა მოსულა. მინდორში ჰყოფთ თავი შეუფარებიათ სადაც კი შესაძლო ყოფილა. სხათა შორის ერთი მწყემსი, ატილა წიკლაური დიდ მუხას შეჰფარეაია. მას დასცემია მხეი და იქვე მოუკლავს.

✦ ნორმალური დასვენება. 21 მაისიდან უკვე ძალაში შევიდა ახალი წესები სავაჭრო-სამრეწველო და სხვა ამგვარ დაწესებულებათა მოსამსახურეების ნორმალურ დასვენების შესახებ. ქალაქის გამგეობაში კი ამ დღეებში რამდენიმე საჩივარი შევიდა სავაჭრო დაწესებულებათა პატრონებზე ზემოხსენებულ წესების დარღვევის გამო. ამიტომ ქალაქის გამგეობას აზრადა აქვს თავისი აგენტების საშუალებით შეამოწმოს, თუ რამდენად ასრულებენ სავაჭრო-სამრეწველო დაწესებულებათა პატრონები სავალდებულო წესებს ნორმალურ დასვენების შესახებ.

✦ ბოროტ-მომქმედთა შეპყრობა. 21 მაისს ტფ. პოლიციმეისტრის კანცელარიაში ბორჩალოდან ჩამოიყვანეს 15 მაისს იქ შეპყრობილნი: განჯის მცხოვრები აკოფ ათოიანცი და ოზურგეთის მაზრის მცხოვრები ტარასი კიკნაძე. მათ ბრალდებოდათ ის, რომ ტფ. მცხოვრებ ტატო ბროძელთან ერთად, რომელიც ამას წინად შეიპყრეს, ტფილისში ბროძელის სახლში მიიპატიჟეს ალექსახდროპოლის გუბერნიის ჩოდრები და მოწამლული ჩაი დაალევინეს, რის შემდეგაც ჩოდრებს ისე ფართოვდება და მარჯვნივ ფრიალოზე გამოჩნდება შატილის ძველი ციხე. გაივლით რამდენსამე მანძილს ჩრდილოვან ტყეში ხეობისას და მარცხნივ ფრიალოზე დაინახავთ თვით სოფელ შატილს, საოცარ კლდეზე ტერასებულ ნაშენს. ეს ნამდვილი არწივის ბუდეა კლდეზე, რომელიც მოჰყუდებია უფრო უშველებელ თავ-თოვლიან მთას **ბისანას**“. აი ასეთ უმზღო ადგილს, სადაც მზის ამოშუქება ძალიან ეს ააღმუებს ხოლმე, კულტი მიცვალებულთა ძვლების გამომზეებისა სწორეთ რომ ბუნებრივია...

* * *

— მარხვასაც არ ინახავენო, სჩიოდა ღვთისნიერი მოძღვარი;—მხოლოდ ესაა, რომ მარხვაში, საქონლის ხორცს არ მიეკარებიან. ერბოს, ყველს, კვერცხს, გინდ ფრინვლის ხორცს კი, არამც თუ არ ერიდებიან, მარხვაში მთლად ამით იკვებებიანო. ვემუდარები, ნუ სტეხავთ მარხვასაო, მაგრამ ისინი ამას სამარხვო საქმელს ეძახიან და არა სახსნელოს და ჩემი ვედრება თითქოს უკვირთ კიდეკაო. ამასთან თვით დიდხუთშაბათს მთელმა სოფელმა მოიყვანა რჩეული ხარი დასაკლავად, მე ჩავუდექ კრიეაში, ვუსხნიდი, რომ დღევანდელ დღეს დიდი მარხვაა და ამასთან დიდი ცოდვაა რაიმე დაჭკლათ მეთქი. ხალხი შედგა, თათბირი იქონია, მაგრამ მაინც გადასწყვიტა ხარის დაკვლა და მისი სისხლი ჩვეულებრივ ჯვარედინად შუბლზე წაესვათ; მხოლოდ ხორცი კი შეინახეს და აღდგომა დღეს გაიხსნილეს.

როდესაც მღვდელი ამას გულნატკენად მიამბობდა, მე წარმოვიდგა პირველ საუკუნოებში ეკლესიური ცხოვრება, ეს ეკლესიური ცხოვრება, ეს ეკლესიური ცხოვრება, ეს ეკლესიური ცხოვრება, ეს ეკლესიური ცხოვრება, ეს ეკლესიური ცხოვრება, ეს ეკლესიური ცხოვრება, ეს ეკლესიური ცხოვრება, ეს ეკლესიური ცხოვრება, ეს ეკლესიური ცხოვრება, ეს ეკლესიური ცხოვრ

ლრმად ჩაეძინათ, რომ მასპინძლებმა დაღბრკოლებლივ ამოაცალეს ჩოდრებს ჯიბიდან 1.300 მანეთი და მიიმალნენ. შეპყრობილნი დანაშაულში გამოტყდნენ და ისიც დასძინეს, რომ ბევრჯერ ვისხედით ციხეში ქურდობისა და სხვა ბოროტ-მოქმედებისათვისაო.

✦ გამოფენა. დღს, 27 მაისს, ტფ. ქალაქის სახელოსნო სასწავლებელში მოსწავლეთა ნამუშევარის გამოფენა დაიწყება. გამოფენა სამ დღეს გასტანს.

✦ ფოცხვერაშვილის კონცერტი. სახალხო სახლში ბ-ნი ფოცხვერაშვილი 30 მაისს დღისით ჰმართავს თავის კონცერტს და არა საღამოთი, როგორც გუშინ შეცდომით გვქონდა მოხსენებული-

✦ ახალი წიგნი. რედაქციამ მიიღო პროფ. ნიკო მარრის ახალი წიგნი „მოგზაურობა ოსმალეთის ლაზისტანში—შთაბეჭდილებანი და დაკვირვებანი“; სამეცნიერო აკადემიის გამოცემა. წიგნი სუფთად არის გამოცემული და 86 გვერდს შეიცავს.—

✦ გენერალ-გუბერნატორმა ტფ. მცხოვრებთ სიმონ მაისურაძე იარადის ნებადაურთველად შენახვისათვის 100 მან. დააჯარიმა. თუ ჯარიმას არ გადაიხდის, ერთი თვით დაუპატიმრებენ. გუბერნატორმა საადრესო სტოდის წესების დარღვევისათვის ტფ. მცხოვრები კაბრიელ მამაცაშვილი 25 მან. დააჯარიმა. თუ ჯარიმას არ გადაიხდის, ორი კვირით დაუპატიმრებენ.

✦ 22 მაისს ბოდიციამ ქალაქის სხვა და სხვა უბანში 40-დე უპასპორტო და მთხოვარი შეიპყრო.

✦ 23 მაისს ტფილისში ბოდიციამ შეიპყრო ვინმე ბადალოვი, ერევნის გუბერნიის მოხეტვრები, რომელიც ოკანეს ადაჯანოვის პასპორტით სეტყოვრობდა. მას კაცის მოკვლა ბრალდება.

ქუთაისის ავ-კარგი

რამდენადაც კარგი სახელის მოპოვება ძნელია, იმდენად მისი დაკარგვა ადვილია. ვლ. ალექსი-მესხიშვილი. თვალ-საჩინო არტისტია, მას ჩვენი საზოგადოება დიდათ აფასებს. მეტს ვიტყვი კიდევ—ჩვენ ცხოვრებაში არ ყოფილა ისეთი შემთხვევა, რომ ქართველი მოღვაწე ისე დაეფასებინოთ, როგორც ქართველმა საზოგადოებამ სიცოცხლეშივე და აფასა ბ. მესხიშვილი.

მიუხედავად ამისა ბ-ნმა მესხიშვილმა ქართველ საზოგადოებას არა ერთხელ უბრუნა ზურგი და უცხო სცენას შეაფარა თავი, მაგრამ თუ გაიგონებდით აქა-იქა საყვედურს მესხიშვილისაგან სამშობლო სცენის მიტოვების გამო, იქვე მისი მოსარჩლენიც გამოჩნდებოდნენ:—გაუჭირდა საქმე, ქართულმა სცენამ ცხოვრების სახსარი ვერ მისცა და წავიდაო; აქ გასაკვირველი ან გასაკიცხავი არაფერიაო.

მიმდინარე წლის დამდეგს ბ-ნი მესხიშვილი კვლავ დაუბრუნდა ქართულ სცენას. იმ ინციდენტის გამოკვლევას აღარ შეეუდგებით, რომელიც პატივცემული მსახიობის სამშობლოში დაბრუნებას მოჰყვა და რომელმაც დიდი ზიანი მოუტანა ქუთაისის თეატრს. არც იმისას, თუ ვინ არის დამნაშავეამ ინციდენტში. ჩვენ გვინდა შეევეხოთ ბ-ნ მესხიშვილის ახალ მიმართულებას სათეატრო საქმეში. მას წარმოუდგენია, რომ ქუთაისი ტამბოვი ან ვორონეჟია, ხოლო იმერ-მეგრელ-გურულები ველიკოროსები და ქართულ წარმოდგენებთან ერთად რუსულ წარმოდგენებსაც მართავს უკანასკნელ ხანებში. ერთი ასეთი წარმოდგენის გამართვა არას გვათქმევინებდა: იმით ავხსნიდით, რომ მსახიობს აზრათ აქვს თავისი თავი რუსულს წარმოდგენაშიაც გააცნოს ქუთაისის საზოგადოებას; მაგრამ როცა ერთ ასეთს წარმოდგენას მეორე მოჰყვა, მეორეს მესამე, მაშინ ძალაუნებურათ დაიბადა საკითხი; ვისთვის, რისთვის?! მართალი მოგახსენოთ ვერც ეხლა ამიხსნია მსახიობის ახალი მიდრეკილება; საზოგადოებამ კი თავის გულგრილობით ამ წარმოდგენების მიმართ, მჭევრმეტყველურათ ამცნო ბ-ნ მესხიშვილს, რომ მისაგან არჩეული ახირებული კურსი მას არ მოსწონს.

ბ-ნი მესხიშვილი ქართველ საზოგადოებას კარგად იცნობს—დაუფიქრდეს მის გულგრილობას რუსული წარმოდგენების მიმართ და ამის შესაფერი კურსი დაიჭიროს, თორემ

თეატრალურ საზოგადოებას ბევრი არა ნაკლებ სათაყვანებელი მსახიობი მიუვიწყებია, როგორც ბ-ნი მესხიშვილია. **ნატალიაშვილი.**

მოზღერილი ამბავი

ქ. გორი. ამ დღეებში აქ ერთი საშინელი ბოროტმოქმედება მოხდა. 15 მაის ქალაქ გარეთ მინდორში საქონელი ძოვებისა დექსო ითბაშვილს თავის მატარა 4 წლის ვაჟით. თვითონ მახლობელ ვენახში შესულა ნაცნობ მეგვენახესთან, ხოდო თავისი მატარა ვაჟი კოორგი კი საქონელთან დაუტოვებია. ამ დროს სიიდანდაც გაჩენილა 25 წლის კაცი ტატო ლელაშვილი, დაუჭერია ბავშვი და უწვალებია. ბავშვის საცოდავი კვნესა და ტირილი კაუკონია კაცთა მიმავალ კელეს, რომელსაც უძებნია და ბოლოს უპოვნია ეანაში ცოცხალ-მკვდარი, სისხლში მოსვრილი ბავშვი და იმის მახლობლად მიმავალი კაცი. მგზავრი მაშინვე მიხვედრილა, რაშიც ეოფილა საქმე, დაუჭერია ლელაშვილი და ბოლიციისთვის გაუგზავნია. ამ საზიზღარმა საქმემ გორელები ძალზედ აალელვა. 17 მაისს ბოროტმოქმედი გორის კაშოქმეიებელთან მიიყვანეს; აქ აუარებელი ხალხი მოგროვდა და ზიზღით უცქერდა ბრალდებულს, ხოდო როცა ლელის ხელზედ ავადმყოფი ბავშვი დაინახა ხალხმა. უფრო აღელდა. ბოლიციამ რომ არ ჩარეულიყო ხალხი იქვე მოუღებდა ბოდოს საოცარ ბრალდებულს. კაშოკოთხვის შემდეგ ტატო ლელაშვილი ციხეში დაამწყვდიეს.

20 მაისს, აქ ტფილისიდან ტფილისის ოლქის სასამართლოს სესია მოვიდა, რომელშაც 21 მაისიდან დაიწყო სისხლის სამართლის საქმეების კარჩეკა. **გ. კ.**

—

ფოთი. 22 მაისს საღამოს 7 საათზე და 20 წუთზე აქ საექსკურსიოდ ჩამოვიდა ქუთაისის ქალაქის პირველ-დაწყებითი სკოლების უფროსი კანფოფილების მოსწავლენი მასწავლებლებთურთ, სულ 92 კაცი. ექსკურსანტებს სადგურზე შეხვდა ქალაქის კაშკეთის მიერ გამოგზავნილი მოხელე ბ. დარახველიძე, რომელშაც ისინი დანიშნულ ბინაზე წაიყვანა მეორე დღეს, 23 მაისს, ექსკურსანტებმა დილიდან

ვე ხსენებული მ. დარახველიძის თანხლებით, დათვალიერეს ბაღები, კაბარნინა, ბალეოსტრომი [illegible] ძველი, რომლებიც ნაგებია ოთხი საუთის კინმაგლობაში შეზიარეს; საღამოს ინახულეს ძველი ციხე „ფოთი“ რომელიც 1828 წელ. რუსეთს თათრებისაგან ალყურომეგიათ, მიაკი, სიმაგრეები, მდ. რიონის ჩასართავი და ოეგზების სტვრი ბადეები. 24 მაისს დათვალიერეს ახალი სობორო, ელექტრონის სადგური და ნავთსადგურში, რაც რამ შესანიშნავი არის. საღამოს 6 საათზედ ექსკურსანტები გაუმგზავრეს გემით ბათუმში.

ლადო ბზვანელი.

უცხოეთი

პარიზელ სოციალისტთა დემონსტრაცია.

ყოველ წლივ პარიზელი სოციალისტები „პერ ლაშეზ“-ის სასაფლაოზე მართავენ ხოლმე მანიფესტაციას კომმუნის მოსახსენებლად და ამ წელშიც მოახდინეს მანიფესტაცია, რომელმაც დემონსტრატიული ხასიათი მიიღო. სენის დეპარტამენტის სოციალისტთა ორგანიზაციებმა, ამ მანიფესტაციის დროს, პროტესტი გამოუცხადეს პოლიციას, რადგან ერთი კვირის წინათ მანპარნასკის სასაფლაოზე მათ ნება არ დართეს მანიფესტაციის მოწყობისა. სოციალისტები სცდილობდნენ რაც შეიძლებოდა დიდ მნიშვნელოვანი ხასიათი მიეცათ დემონსტრაციისათვის, მაგრამ ამასთანავე მეთაურნი არიგებდნენ მონაწილეთ არ მიეცათ პოლიციისათვის შემთხვევა საქმეში ჩარევისა.

პოლიცია ატყობინებდა დემონსტრანტებს, რომ დემონსტრაციის მოხდენა სასაფლაოზე შეიძლებოდა, ქუჩაში კი არა. წითელი ბაირაღები სასაფლაოდან გამოსვლის შემდეგ უნდა შეენახათ და რევოლიუციონური სიმღერები შეეწყვიტათ. მთავრობამ მკაცრი ზომები მიიღო და რესპუბლიკის გვარდია იმ ადგილს მოაგროვა სადაც დემონსტრაცია უნდა მომხდარიყო.

სასაფლაოსკენ სვლა დილის 11 ნახ. საათზე დაიწყო. წინ მიდიოდნენ ქორესი და ვალიანი, უკან კი კომმუნის მონაწილენი, რომელნიც სიკვდილს გადარჩენილათ, და ბოლოს აუარებელი მუშა ხალხი. რამდენიმე წამში ის კედელი, სადაც 39 წლის წინათ კომმუნარები დახვრიტეს, წითელი გვირგვინებით შეამკეს. ამართეს წითელი ბაირაღები და გაისმა „გაუმარჯოს

შატილში ბინა დაიდო მცირე სწავლის, მაგრამ ღვთისნიერმა მღვდელმა. ამან ბევრი რამ მიამბო საგულისხმო შატილზე და ხევსურებზე.

„საშინელი უღვთოდ ჰმარხავენ შატილელნი თავიანთ მიცვალებულებსო: შარშანდელ დამარხულს, ჯერეთ ხორც გაუხსნელ მიცვალებულს ზევით ამოაგდებენ და ახალს დაასაფლავებენ ხოლმეო... იმიტომ საშინელი სანახავია იმათი სასაფლაო, მოფენილი ძვლებით და კენჩხებით, რომელთაც ხშირად ზემოდან ძერები დასტრიალებენო. ჩემი მხილება ამ უღვთოობის, არაფად მიაჩნიათ და თავიანთ ჩვეულებას ასე ასაბუთებენო: ჩვენი მკვდრების ძვლები მაშინ არიან ბედნიერნი, როცა მზეს უცქერიან.. გამომზევებაა, მამაო, მადლი, თორემ მიწაში, სიბნელეში ყოფნა უფრო ცოდვა არ არისო?! მეორე საბუთათ მოჰყავთ მიწის სინოტივე“. სად გვაშავია იმდენი მიწა? თუ ძვლები არ გავამზევეთ და ახლები ისე არა ვმარხეთ, მიწა მკვდრებს მოუნდებათ და ცოცხლები მშივრები დავიხოცებით.

ღვდლის სევდიანმა თქმამ მე მოიაგონა ხევსურეთზე გერმანულად დაწერილი უშველებელი შრომა ბ. რადეისი, რომლის ნაწილი ბ. ვეიდენბაუმმა სთარგმნა. აი აქ რა სწერია შატილის შესახებ: „შატილზე გზა ასდევს მხოლოდ შატილ-წყლის ხეობას. ღრმა, ბნელი და ვიწროა ეს საშინელი ხეობა. ბევრგან უშველებელი სიმაღლის შიფრის შავი კლდენი ორსა და სამ საჟენზედ უახლოვდებიან ერთმანეთს და შიგ ძირში მოღრიალებს შატილის-წყალი. აქ საუკუნო ბინდია, რომელიც ცოტა ნათლდება, როცა ძველ შატილს მიაღწევ, სადაც ხეობა

ქსოვს ტანისამოსს, მოსავალიც მას შეაქვს ოჯახში და თან ზემოდ მოყვანილ უდივრობასაც იტანსო“... ამ საოცარ მოვლენას უნდა დაუკავშირდეს ხევსური ცოტა შვილიანობაც და ხშირი უშვილობაც. დედა-კაცის შეუღლება სხვა და სხვა კაცთან, თუნდაც სხვა და სხვა დროს, მას უშვილოდ ჰქმნის—ეს ფიზიოლოგიურად ადვილი ასახსნელია. ხევსურეთში რომ ხალხის რიცხვი წინ არ მიდის, ეს საყოველთაოდ ცნობილი ფაქტია და ამ მხრივ ხევსურეთი ჩვენი ქვეყნის საფრანგეთია...

* * *

სისხლის აღების და დაურვების შესახებ კი არა სანუგეშო რამ იყო ღვდლის ნათქვამი. წელიწადში არა ნაკლებ 15 ვაჟკაცისას იმსხვერპლებს ხოლმე ეს უბედურება. ასკომლიან სოფ. ბაცოლში თურმე. აი თვით ეს საზარალო საზოგადოებრივი მოვლენა: შემოაკვდა ხევსურს რომელიმე გვარის კაცი. მოკლულის ყველა ნათესავი მოვალეა იძიოს ამის სისხლი და აინაზღაოს მკვლელის გვარიდან. ვთქვათ, აინაზღაურეს და მოჰკლეს ვინმე მისი გვარის. ახლა ამ უკანასკნელის გვარეულობამ უნდა აინაზღვაოს სისხლი მოკლულის მკვლელის გვარიდან და ესე დაუსრულებლად. თუ დაურვება არ მოხდა. დაურვება მოკლულის სისხლის ფასით შესყიდვაა. სოფლის საზოგადოების შუამავლობით, მოკლულის პატრონთ, მკვლელმა და მის მოგვარეთ ფული უნდა მისცენ, ან საქონელი. აწინდელი გაღატაკებული ეკონომიური მდგომარეობა ხევსურების წინანდელ დადებულ ფასის აზღვას ვეღარ ახერხებს თურმე და იმიტომ დაურვება აღარ ხდება ხოლმე და მტრობა-ქიშპობა

მეფდება ხევსურთა და ასეთივე მიზეზით ქისტთა და ხევსურთა შორისაც—რადგან სისხლის დაურვების წესები ამ ორ ხალხ შორის ერთნაირივეა.

ამ დაურვების ერთბაშ გადასახადს იქმნებ კიდევ გაუძღვეს გაღატაკებული ხევსურის ოჯახიო, ამბობდა ღვდელი, მაგრამ ყოველ წლივ ამის შემდეგ გამასპინძლება და პატივისცემა მოკლულის ნათესავთა აჭირებს საქმესაო. მოკლულის ნათესავნი, თურმე ყოველ წელს ელიან მკვლელთა ნათესავთაგან ერთჯერ ზღვენს და პატივის ცემას, გარდა დაურვების დროს მიღებულისა. თუ გადასცილდა, ყველანი სხდებიან იარაღში და მიდიან მკვლელის სოფლის მიდამოში. მოხერხებულ ადგილს ჩასაფრებულნი, ისინი კაცს უგზავნიან მკვლელთა ნათესავებს, რომ გაფრთხილდით, რადგან სისხლის ასანაზღავათ მოვედითო.. ნათესაობაც აჩოჩქოლდება, შოულობს საკლავს და ზღვნით მიდის ჩასაფრებულებთან, უმასპინძლდება მათ და ისევ ერთი წლით ურიგდება... მეორე წელს ასეთივე უბედურება მეორდება. ამ ჩვეულების მოსპობა დიდს სიკეთეს მიანიჭებს ხევსურთ.

* * *

სიღარიბე ხევსურისა მწარეა თურმე და საარაკო ამ ბოლო ხანებში... არამც თუ საყანე მიწები, საძოვარიც კი ჩამორეცხა ნიაღვრებმა... მარჩენალი მამული ძლიერ შეუმცირდა ხევსურებს. რამდენიმე ძროხის და ცხვრის გამოკვებაც კი უჭირდება.. ქერი მცირედ მოსდის; ამიტომ საოცრად იტანს თურმე ხევსური შიმშილს... იგი ბევრჯელ რამდენიმე დღე მარტო ჩიბუხს მიანაბრებს ხოლმე თავს... ქერის ქუ-

მელი, ყველი, ერბო, ან ხმელი ქერის მჭადია მათი საკვები. ბედნიერი დღეა, თუ სოფელში ვინმემ ირემი და არჩვი მოჰკლა—მონადირე ყველას თავ-თავის წილს უგზავნის და „სახორცეთი“ ჩნდება სოფელში. ხევსურეთში საქონლის შეესუტების გამო, ხორცით კვება გაძნელდა თურმე. დღეობები, რომლის დროს ლუდი და შეწირულ მსხვერპლთა საკმაოთაა ხორცი, უტკბესი ხანაა ხევსურთ შავ-ბედის ცხოვრებისა... ამიტომ კულტათ უქცევიათ მათ ეს ჩვეულებანი, რომლის შებღალვას, შეცვლას და მოსპობას არავის მოუთმენენ.

მეტად პატივისცემით ეპყრობიან ხევსურნი თავიანთ ხევის-ბერებს, რომელთაც, როგორც ამ ქეიფის და ლოცვა-კურთხევის კულტში, ისე საზოგადოებრივ მათ ცხოვრებაში უპირველესი ადგილი უჭირავთ. გადახვალ შატილიდან ქისტეთში, ამბობს მღვდელი—გული გაგინათდებაო: ფართე მინდვრები, მზეს კაშკაში გააქვს, ხალხიც ბუნებასთან შეჭხამებია: მხიარულნი, ნაკლები ზრუნვა კვების და სიცოცხლის დაცვაზე. ქალები ,ალრიალანი, ცოცხალნი, ხალხი რიგიანად ჩაცმული, თუმცა ქურდობა, ყაჩაღობაში კარგად გაქნილი. იმიტომ ზოგი ხევსური ვეღარ ითმენს ხევსურეთის შავ-ბნელობას; მიწის სიუხვით გატაცებული, რამდენიმე ვავჟკაცი ხევსური მიეკედლა ქისტებს, შეუუღლდნენ ცქრიალა ქისტის ქალებს, გამაჰმადიანდნენ... მამა პაპის სჯულს, ადათებს უღალატესო. მთელი ხევსურეთი სწყევლის მათ.. მეც ვნახე რამდენჯერმე და ჩემს დანახვაზე ისე მოიქუშნენ, რომ სრულიად ცხადი იყო: დიდ დარდი ღრღნიდათ მათ გულსა.

ამ დარდს ვერ დაშრეტს ვერც ქისტის ქალთა ხვევნა, ვერც კაშკაშა მზე ქისტეთისა და ვერც მისი მძლავრი ფართე მამული—დაბოლოვა მოძღვარმა.

ზ. გულისაშვილი.

კომშუნას! ვალიონის სიტყვის დროს პატარა ინცინდენტი მოხდა. პოლიციის პრეფექტმა, ლეპინმა, ვალიონს სიტყვა გააწყვეტინა; ვალიანმა მკვახეთ უპასუხა და განაგრძო თავისი სიტყვა. პოლიციას არავინ არ დაუპატიჟრებია; წესრიგი არავის არ დაურღვევია. ვალიანის და ლეპინის ინცინდენტმაც უინიშვნელოდ ჩაიარა. რამდენიმე მნახველთა სიტყვიდან სჩანს, რომ ლეპინის შენიშვნას მკაცრი ხასიათი არ ქონია. როცა ვალიანმა სიტყვა დაიწყო ლეპინს ეთქვა ვალიანს უყვარს ლაპარაკიო, ჟორესს ამასზე უპასუხნია: „აკალეთ სიტყვის დათავებაო“. ლეპინს ეხუმრა: „მე ვალიანს 30 წელიწადია ვიცნობ; მან არ იცის სიტყვის დათავებაო“...

დემონსტრატთა რიცხვი, ზოგიერთი გაზეთის სიტყვით 20,000 ადიოდა, მაგრამ წესრიგი არც ერთხელ არ დაურღვევიათო. „ქუჩის უფლება“, რომელსაც ბერლინელი პოლიციის პრეზიდენტი ფონიაგოვი სატახტო ქალაქის მცხოვრებთ არ აძლევს, უექველათ, მოკლე ხანში საფრანგეთში კანონმდებლობის სახით აღიარებული იქნება.

კრიტეს საკითხი.

ვენიდან იუწყებიან, რომ კრიტეს საკითხი თან და თან მწვავდებაო. თუ ოსმალეთი ან სხვა რომელიმე სახელმწიფო ჯარს გადასხამს კრიტეს კუნძულზე, შესაძლებელია კრიტელებმა დაიხიონ შუაგულ ადგილებისაკენ, სადაც ეროვნულ ერების სხდომები გაიმართება და დაწვრილებით გაირკვევა და შემუშავდება ბრძოლის გეგმა.

ვენის დიპლომატიურ წრეებში ცნობა მიულიათ, ვითომ რუსეთმა უარი უთხრა ოსმალეთს კრიტეს შემოერთებაზე.

ბერლინის დიპლომატიურ წრეებშიაც კვლავ მითქმა-მოთქმაა კრიტეს დღეევანდელ მდგომარეობაზე. ინგლისის მეფეს გეორგ მეხუთეს უთქვამს, რომ არაა კარგი შეუშფოთოდ დღენი საბერძნეთის მხეკოვან მეფეს გეორგის და კრიტეს საკითხი საბერძნეთის საზარალოდ გადავწყვიტოთო. ამ სიტყვებმა ბერლინში კარგი შთაბეჭდილება მოახდინა. პარიზიდან დეპეშით ატყობინებენ „ნოვ. ვრემიას“, რომ ოსმალეთის სამხედრო მინისტრის რიფაად-ფაშის მეცადინეობამ არ გასჭრა. მინისტრს უნდოდა დაერწმუნებინა გრეი და პიშონი კრიტეს საკითხში ოსმალეთის თვალსაზრისზე დამდგარიყვნენ, მაგრამ ამაოდ. საფრანგეთის მინისტრიც და ინგლისიაც თავის საკუთარ აზრზე მტკიცედ დგანან.

პარლამენტი ჩინეთში.

ამას წინად ვწერდით, რომ ჩინეთის მთავრობას გადაწყვეტილი აქვს 1916 წლისათვის წამდვილი კონსტიტუციონური წესწყობილება დაამყაროს. ხოლო სანამ ამას შემოიღებდეს გადაწყვეტილი აქვს დაარსოს დროებითი კომისია, რომელსაც საკანონმდებლო კრების ზოგიერთა უფლებანი ექნება მინიჭებული. ხალხი ამ კომისიებს არა სჯერდება და თხოულობს დაუყოვნებლივ იქნას დაწესებული პარლამენტი. პროვინციალურ პარლამენტების წარმომადგენლებმა ხელახლა წარუდგინეს მთავრობას მოთხოვნილება საკანონმდებლო კრების მოწვევის შესახებ. ეს მოთხოვნილება წარედგინება ჩინეთის მეფეს.

რუსეთი

დაჯარიმება. ვარშავაში ადმინისტრაციამ 300 მანეთით დაჯარიმა დუდის სახელი ქარხანა, რადგან მან ბოთლებზე ბოდიშურ ენაზე დაბეჭდილი ეთიკეტი დაჯარა.

გაზეთების დაჯარიმება. მოსკოვში ადმინისტრაციამ ჯარიმა დადო „რუსკ. სლოვოს“ 1000 მან. „ამ დროის გმირის“ დაბეჭდვისათვის, „უტრო როსიის“ 500 მან. და ვარშავის „სვობოდნ. სლოვოს“ რედაქტორს გაზეთის დაკეტვის გარდა 300 მანეთი.

ფინლიანდიელები და სათათბირო. ჭედსინგფორსში გუდის ფინტქალდით მოედიან სათათბიროში ფინდიანდიის საკითხის განხილვას. გაზეთებმა რუსეთის განუოფილება გაათავრთოვეს. დეპუტატების სიტუაციის ტელეგრაფით გადმოსცემად შეტერბურგში გაიგზავნა სპეციალური კორესპონდენტები. მართალია სათათბიროსგან სახეიროს არაფერს გაჰოელიან, მისი ხმა რუსის ხალხის ხმა არ არისო გაიძახიან გაზეთები, მაგრამ მაინც ფინლიანდიელები იმედს არა კარგავენ, რადგან ეგრეთის და რუსეთის ხალხის განთიდებული ნაწილის დიდი იმედი აქვთ.

✦ პროტესტი ფინლიანდიის კანონ-პროექტის წინააღმდეგ. ავსტრიის სოციალ დემოკრატების კომიტეტმა დაადგინა შემორაბდით მიმართოს სახელმწიფო სათათბიროს ფინლიანდიის საკითხის გამო. ამ შემორიბლის რედაქცია ისეთია, რომ ეს ერიც გერმანელთა-ნაციონალური კავშირის, მხოლოდ ბოდოს მიმატებული აქვს, რომ სოციალდემოკრატები ავსტრიის პარლამენტში შედამ იცავდნენ ავსტრო ჭუნგრეთის სხვა და სხვა ეროვნების თვითკამორკვევის უფლებას და ამ უკანასკნელს კარგად ესმის ფინლიანდიელთა მისწრაფება და სულისკვეთება.

✦ ვოსტორგოვს ძლიერ უფრთხილდებიან. ჩელიაბინსკის ჭეშმარიტ რუსთა კავშირის გახუოფილებას შემდეგი შინაარსის ცირკულიარი მიუვიდა მოსკოვის შავრაზმელთა ორგანიზაციისაგან: „გაფუოფინებთ ფარულად რომ აქედან ცემბირისკენ კამოეგზა, ვრა უველა აქაურ ორგანიზაციების თავმჯდომარე დეკანოზი ვოსტორგოვი და შეიძლება თქვენც გაგაბედნიერონ თავისი მოსვლით. ძვირფასია იგი ჩვენთვის, ამიტომ კოხოვთ მისთვის იზრუნოთ, ჩუმათ მიუჩინეთ მცველები, რომ ვისიმე მურტალი ხელი არ შეეხოს მის პიროვნებას.“

✦ პროფესორად დანიშვნა. ხარკოვის უნივერსიტეტის პრივატ-დოცენტი სვეტუხინი, რომელიც პროფესორთა კოლეგიამ ორჯელ კაუბავა, განათლების მინისტრმა მაინც დანიშნა პროფესორად.

✦ ჭეშმარიტ რუსს კადეტები ელანდებიან. ჰეტერბურგიაა ოდესის სასამართლომ „რუსკ. ზნამიას“ თანამშრომელს ვარდამოს 30 ძანეთი მიუსაჯა ციდის წამებისათვის. ვარდამოვმა ერთს ბოქაულს „ჭეშმარიტ კადეტი“ უწოდა და ამტკიცებდა, რომ იგი ბოქაულის ფორმაში კამოწყობილი მარსელიეზას მღერიდა და იარაღს ართმევდა რუსთა კავშირის წევრებს, ებრაელებს კი ხმას არ სცემდა. სასამართლოში ვარდამოვი კამოტედა, რომ ტუალეტი ხმები კაკვრტელდა და განაცხადა—ამ ბოდო დროს სულ კადეტები მედანდებიან თვალებშიო.

✦ სამი წლის ბავშვის გაუპატიურება. ტაგანროგიდან რუსულ გაზეთებს ატყობინებენ: სოფელ ედიზავეტოვკას ახლოს ადგილობრივმა მცხოვრებმა ბელოგრუდოვმა სამი წლის ბავშვი გაუუპატიურა. დამნაშავე შეუპყრიათ.

✦ ი. ს. ტურგენიევის დაუბეჭდავი რომანი. ჰეტერბურგში კერძო წერილი მიულიათ ამ დღეებში კარდაცვალებულ ბოდინა ვიარდოს ნათესავის ადგილიდან, რომელიც ეუწყება, რომ ბოდინა ვიარდოს საწერ მაგიდის უჯრაში ადმოჩნდა ტურგენიევის დაუბეჭდავი რომანის ხელნაწერი. რომანს სათაურად აქვს „ცხოვრება ხელოვნებისათვის“ და შესდგება ორი ნაწილისაგან. ავტორს ეს რომანი უძღვნია ბოდინა ვიარდოსათვის, რომელსაც ხელნაწერში ჩაუდვია წერილი და უთხოვნია, რომანი არ გამოაქვეყნოთ ჩემი სიკვდილის შე დეგ, სანამ ათი წელიწადი არ გაიგდისო.

წერილი რედ. მიმართ

ნება მომეცით ადგილი დაუთმო ამ ჩემს დია წერილს ქ-ნ ბაბოსადმი.

ქ-ნო ბაბო! თქვენი „რეტენზია“ ჩემი კონცერტის შესახებ ცხადზე უცხადესათ ამტკიცებს იმ სამწუხარო ფაქტს, რომ ქართულ მუსიკას აქამდის ხეირიანი კამგონე და დამფასებელი ძლიერ ცოტა ჰყავს. უხეირო დამფასებელს კი ხშირად შეუძლია საქმეს ავნოს. თქვენი „რეტენზიაც“ ერთის მხრით მავნეკელად მივნებდად მიმაჩნია ქართული მუსიკისათვის და რადგან სსვა არაუინ ადმოჩნდა, იძულებული ვარ ისევ თვითონ მე კაბეცეთ მოკლე პასუხი.

თქვენ ბრძანებთ, უველა სიმღერაში მედოდიები სრულიად დაცული იყოო. უკაცრავად, სცდებით! უველა სიმღერებში მედოდიები სრულიად დაცული არ იყო. ეველა სიმღერებში მედოდიები შეცვლილი იყო. შეცვლილია „მურმანი“, შეცვლილია „დელა“, შეცვლილია „კოკორინა“, შეცვლილია „დიდე“. „ფაცხის“ მედოდია კი, ერთი ორად არის გადიდებული. (იხ. ის კრებულის კრებული). თუ თქვენ ეს შეცვლილი მედოდიები ნამდვილ უცვლელ ხალხურ მედოდიებათ მიიღეთ, რადგან დასაფიცია, სჩანს ქართული სიმღერა-გადობა არა გცოდნიათ; და თუ ვერ გიკონეთ და ვერ შენიშნეთ სამუსიკო სმენა არა გქონიათ. ორივე შემოხვევაში მე მგონია შემცდარი ბრძანდებით, რაც კაზეთის ფურცლებზე ქართული კონცერტის „დამფასებლაო“ გამოდასართ.

ავიღოთ მეორე ადგილი თქვენი „რეტენზიიდგან“ სადაც თქვენ ბრძანებთ, ბრედიუდიები ხშირად ბაკდებ შესანიშნავ სიმღერების ტემებს განვითარებაშიო. ქ-ნო ბაბო, გესმისთ რას ამბობთ?! თქვენ სთქვით სამუსიკო ანბანდი და რომ ეს ასეა ეხლავე დაინახავთ. რომელიმე სიმღერის ბრედიუდია უმეტეს ნაწილათ ისევ ამ სიმღერის კიდოს წარმოადგენს, ან ამ კიდოს ნაწილს. ასე სწერენ თითქმის უველა მემუსიკენი და მეც ასე მოვიქეცი. მე კიდევ უფრო მეტი ჩავდინე. ზოგიერთ ჩემ სიმღერების წინ ორკესტრი ბრედიუდიათ ისევ მთელ სიმღერას უკრავს. თქვენ კი ბრძანებთ ბრედიუდიები სიმღერებს არ შეესაბამებოდა. თქვენის აზრით გამოდის, რომ „კოკორინა“ „კოკორინას“ არ შეესაბამება, „დელა“ „დელას“ არ ენათესავება, „დიდე“ „დიდეს“ არა კავს. სამუსიკო ენაზე ზევით მოყვანილი სახელი ჰქვია, თქვენ კი რაც გინდათ ის უწოდოთ. შეიძლება თქვენ „მურმანზე“ და „ფაცხაზე“ ამბობთ, რომელთაც განსაკუთრებული ბრედიუდიები აქვთ, და რომელნიც თითქოს არ შეესაბამებიან და არა გვანან ხორცს კიდოს. უკაცრავათ, აქაც მუსიკის უცოდინარობამ შეგიშლია ხელი. სჩანს კონტრაბუნქტის არა გაბეგებია რა, თორემ კონტრაბუნქტი რომ იცოდეთ ადგილად მიხვდებოდით, რომ ეს ბრედიუდიები კონტრაბუნქტის კანონებით არიან სიმღერების კიდოდგან გამოყვანილნი. (იხ. კონტრაბუნქტის სახელმძღვანელო ბუსდერის, ან ტანეგეევის). თქვენი წერილის დასაბეჭდი ადგილებიდანაც ნათლად გამოჩნდება, რომ მუსიკის არა გესმისთ რა, მაგრამ ჯერ ესეც იკმარეთ. უველა ამის შემდეგ, დაე მკითხველმა დასდოს თქვენ „რეტენზიას“ თავის შესაფერი ფასი.

კ. ფოცხვერაშვილი.

—

ბატონო რედაქტორო! სურების მკითხველთა საზოგადოების დიდი ხნის სურვილი შესრულდა და მთავრობის ნებართვით ქართველთა შორის წერა-კითხვის განმავრცელებელ საზოგადოების მფარველობის ქვეშ სოფელ ქვემო სურებში იაკობ გოგებაშვილის სახელობაზე უფასო წიგნსაცავ-სამკითხველო გაიხსნა. ამიტომ მოგმართავთ ყველა ჟურნალ-გაზეთის რედაქციებს, როგორც ქართულისას ისე რუსულსაც, აგრეთვე წიგნის მაღაზიებს, წიგნების გამომცემლებს და ქველ-მოქმედთ ხელი შეუწყონ ქვემო სურების ღარიბ სამკითხველო წიგნსაცავს არსებობას. ყოველივე შამოწირულები დიდის მადლობით მიიღება და თავის დროზ-გაზეთშიაც იქნება გამომცხადებული. ფოსტის ხარჯებს სამკითხველო კისრულობს.

—

ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების გამგეობამ მ ი ღ ო ნ განჯაში გაჭართული საღამოს შემოსავალი 565 მ. 60 კაპ. საზოგადოების გამგეობა უდრმეს მადლობას უცხადებს საღამოს გამგეს ქ. ოლღა ალექსანდრეს ასულს კოვალიოვისას და განჯელ ქართველობას, რომელთაც თავიანთი შრომით ხელი შეუწყეს საღამოს გამართვას;

გამგეობამ აგრეთვე ყარსში გამართული საღამოს შემოსავლიდან მიიღო თავის სასარგებლოდ 186 მ. 42 კ. ილია ჭავჭავაძის ფონდისთვის 186 მ. 42 კ. და ნ. გაბუნია-ცაგარლის საიუბილეო კომიტეტისთვის 50 მან. რისთვისაც საზოგადოების გამგეობა უდრმეს მადლობას უცხადებს საღამოს გამგეს და დიასახლისს მ. ლ. კოკნაძისას, ყარსის ქართველობას, ყარსის მცხოვრებთ, რომელთაც განურჩევლად ეროვნებისა და წოდებისა დიდი დახმარება გაუწიეს, როგორც ზნეობრივად, ისე ნივთიერად.

გამგეობა:

—

ამასთანავე ეღრმეს მადლობას ვუძღვნი ყველა იმ პირთ რომელთაც კეთილი ინებეს და ფულით თუ წიგნებით დახმარება აღმოუჩინეს ოზურგეთის მაზრის სოფელ ქვემო სურების ახლად გახსნილ უფასო წიგნსაცავ-სამკითხველოს. აი ს�ერეთავაზ გიორგის ძე რამაშვილი 4 მ. 36 კ. მირიან რამიშვილი 1 მ. 85 კ. სილიბისტრო თავართქილაძე 60 კ. სავლე გორგიძე 1 მ. ფულად, გიორგი ერასტის ძე რამიშვილი 1 მ. სამკითხველოში ერთი თვის განმამავლობაში (პირველ აპრილიდან პირველ მაისობამდის) 548 მკითხველი იყო (მამაკაცი 412, ქალი 136). ამ ხნის განმამავლობაში სამკითხველოდან 153 წიგნი გაიტანეს.

გამგე **ხევასტი რამიშვილი.**

—

გთხოვთ დამიბეჭდოთ შემდეგი ამბავი.

მე შევკრიბე სხვა და სხვა ისტორიული ცნობები შემდეგს საქმეებსა და პირებზე. შეთქმა—მეფე ერეკლეს ოჯახის ამოსაწყვეტად 1765 წ. შეთქმის მეთაური პირნი, მათი ცნობანი და „შეთქმის ფარული საზოგადოების“ არსებობა 1765—1800 წლამდე,

„ფარული საზოგადოების“ და მის მოღვაწე პირთა აღწერა 1832 წ.

თავ. ალექსანდრე გარსევანის ძე ჭავჭავაძე, როგორც წევრი „ფარული საზოგადოებისა“ აქ პოეტი ანუხსულია მარტოდ ამ საზოგადოების ისტორიის ცნობებით.

ფილადელფოს კიკნაძე, როგორც მეთაურ-მოღვაწე „ფარული საზოგადოებისა“ ცნობილი იგრომანოხი და პატიმარებში მომკვდარი.

ივანე ხელაშვილი, მღვდელ-მონაზონი, როგორც მეთაურ მოღვაწე წევრი „ფარული საზოგადოებისა“.

სოლომონ დოდაშვილი, როგორც მეთაურ-წევრი „ფარული საზოგადოებისა“ 1832 წ.

„ფარული საზოგადოებისა“ არსებობა საქართველოში 1765 წლიდან და მერე მისი დაცემა 1832 წ. ბოლოს.

ამბოხება 1875 წ. ქალაქ ტფილისს დაწვრილებითი ცნობები ყველა მომქმედ პირთა შესახებ.

ამიტომ თქვენის გაზეთის საშუალებით მივმართავ ჩვენს საზოგადოებას და ვსთხოვ, რომ თუ ვისმეს ზემო-ხსენებულ ცნობათა შესახებ რამე მოეპოვებაო, დაგვითმონ იგი და „სახ. გაზ.“ რედაქციაში გამოგზავნონ.

თვით ამ პირთა სურათებსაც კი დიდის პატივისცემით მივიღებთ

ზაქარია ჭავჭინაძე.

(პასუხად ვლ. ყიფიანს)

გაზეთ „დროებაშიაც“ და შემდეგ „სახალხო გაზეთშიაც“ ნათქვამი იყო თუ რა როლი ითამაშა „თავმჯდომარემ“ ყიფიანმა 23 აპრილს სეირნობა-წარმოდგენის გამართვაში, რომლის შემოსავალი იმ საზოგადოებას უნდა მოხმარებოდა, რომლის “თავმჯდომარეთაც“ ის თავს თვლის. ბ. ყიფიანი გამოვიდა საქმის ძლიერ მავნე მტრად, რომელსაც საქმე უნდოდა ჩაეშალა, მაგრამ ეს ვერ შესძლო და საქმე კარგად წავიდა. დიაღ, ბ, ყიფიანო, გამგე მე ვიყავი და ანგარიშიც მე გამოვაცხადე გაზეთში თქვენდა „დაუკითხავად“! ამაში რა ბრალი გინდათ დამდოთ? რაც შეეხება შრომის და გამგეობის მეტნაკლებობას აქ ბ. ყიფიანმა თვითონ იცის, რომ სტყუის: „სრული და ნამდვილი“ ანგარიში გაზ. „დროებაში“ გარკვევით იყო გამოცხადებული და ბ. ყიფიანსაც შეეძლო წაეკითხა. მაგრამ ბ. ყიფიანს ფული ძლიერ აინტერესებს. არა ერთხელ მითქვამს მისთვის კრებაზე და ეხლა გაზეთით მოვახსენებ, რომ მე საქმის გამოკვლევამდე ჩემი ნებით არ შემ ძლიან ბ. ყიფიანს ვენდო და ფული გადავაცე, იმიტომ რომ მისი წყალობით ეხლა გაძაგება ფაქტიურად არ არსებობს; ბ. ყიფიანს შეუძლიან ჩვენი შრომით მოგროვილი ფული თავის ნებაზე ათამაშოს, როგორც მან ეს საწეწრო გადასახადს უყო. ეს ფული კი კასაში არის შეტანილი განყოფილების სახელზე და თუ ბორჯომის განყოფილება ვერ ახეირებს, რაც ასე ადვილი მოსალოდნელია ასეთი „თავმჯდომარის“ წყალობით, საქმის გამორკვევის შემდეგ მთავარ გამგეობას გადაეცემა ტფილისში.

მდივანი **გ. ვაშაკიძე**

განცხადებანი

(Метцль и К. N 43014) (10—6.—10)

ვ. ყიფიანის დრამა

სამეგრელოს მთავარი ლევანი

ისტორიული დრამა 5 მოქმედებად

გამოცემა გაზ. „დროების“ რედაქციისა და კ. მესხიევისა.

ფასი ოქრი აბაზი

იყიდება „დროების“ რედაქციაში და წარკითხვის საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში.

ექიმი ე. ს. ხუნდაძე დაბრუნდა ქუთაისში

იღებს შინაგ., ქალ., ბავშ. და ... ავადმყოფებს. დილით 9—11 ს., ... თი 6—7 საათ. ფასდაბალითა ... ეფასოდ იღებს. (ნ. -109)

დოქტ. ნავასარდიანისა

დაარსებულია 1880 წელს.

(ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)

ყოველ დღე, კვირეულს გარდა

დ ი ლ ი თ:

ბ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგიული, ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ყ. მ. ჩიქოვანი: 9½—10 ს. თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასოვი: 10—11 ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ნ. ტ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა.

მ. გ. ავეტისიანცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., საშ. და ქირურგ.

ა. მ. პუგინოვი: 12—1 ს. შინაგან. ბავშვებისა და ყვავილის აცრა.

ა. პ. კარაპეტიანცი: 1—1½ ს. შინაგან და საბავშვო.

ბ. გ. აგასაროვი: 1½—2 ს. შინაგ. და ბავშვთა ავად.

კბ. ექ. მ. ფ. ბოგდანოვა: 9½—1 ... ექიმობა, პლომბა, ხელოვნ. კბილები.

ს ა ღ ა მ ო თ ი:

ქალ. ექ. პ. ს. ზილბერშაცი: 6—6½ ს. საბებ., ქალ. და ბავშ. ავად.

ო. ვ. გეევსკაია-ენგელი: 6—6½ ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ი. ფ. მარციშევსკი: 6—7 ს. შინაგანი, ბავშვებისა და ყვავილის აცრა.

რჩევა 50 კაპ. დარიბებს უფასოდ, კონსულტაციები და ოპერაციები შეთანხმებით. სამკურნალოს დირექტორი

მედიც. დოტქორი **ბ. ა. ნავასარდიანი.**

მატარებლების მიმოსვლა

18 აპრილიდან 1910 წ.

საათები ნაჩვენებია ტფილისის დროს მიხედვით, რომელიც ბეტერბურგისაზე 58 წუთით წინაა.

ტფილისიდან გადის

გათუმისკენ: N 1, სწრ.—საღ. 11 ს. 28 წ.
N 3, საფ-ს.—დღ. 1 ს. 24 წ.
N 5, სამგზ.—საღ. 7 ს. 31 წ.

გაძოსკენ: N 2, სწრაფ.—დილ. 8 ს. 15 წ.
N 4, საფ-ს.—საღ. 10 ს. 4 წ.
N 12, სამგზ.—დღ. 2 ს. 38 წ.

ბოგრაზოვისკენ: სამგზ.—დილ. 8 ს. 28 წ.
სამგზავ.—დღ. 3 ს. 36 წ.

ჯულფისკენ: საფოსტო—ღამ. 12 ს. 22 წ.

ერევნისკენ: სამგზავრო—დღ. 4 ს. 15 წ.

ტფილისში მოდის

გათუმიდან: N 2, სწრ.—დილ. 7 ს. 25 წ.
N 4, საფ-ს.—საღ. 9 ს. 4 წ.
N 6, სამგზ.—დილ. 11 ს. 4 წ.

ბაქოდან: N 1, სწრფ.—საღამ. 10 ს. 36 წ.
N 3, საფოს.—დღ. 12 ს. 24 წ.
N 1. სამგზ.—დილ. 6 ს. 58 წ.

ბოგრაზოვიდან: სამგზ.—დილ. 6 ს. 28 წ.
სამგზ.—საღამ. 8 ს. 08 წ.

ჯულფიდან: საფოსტ.—დილ. 6 ს. 8 წ.

ერევნიდან: სამგზავ.—დღის. 6 ს. 33 წ.

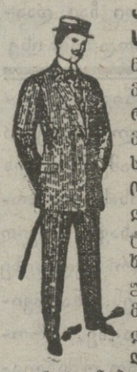

უველამ ჩვენი პოხტა პოსტიუმეგი ჩაიცვით,

ნუ დაიმურებთ კოსტიუმების ყიდვის დროს რამდენიმე მანეთის ბიმატებას, რადგან კარგი კოსტიუმი ყოველთვის ფულს აინაზღაურებს. ჩვენ საუკეთესო მატერიისაგან კოსტიუმების შესაკერად იმაზე მეტი ფასი არაა საჭირო, რაც ხვა ცუდ და უვარგისს მატერიების კოსტიუმის შესაკერად. საკასტიუმე მატერიებში ეხლა მოდაძია „ზეპიტ კოლუმბი“. იაფ-ფასებში რიგიერ 6 მხნ. 25 კ. და საუკეთესო ... რხებისა 7 მ. 50 კ., ნაჭერი 4 ნაბეკ. არშინ. მამაკაცის მთელი კოსტიუმისათვის, მატერია არაფრით განირჩევა ისეთისაგან, რომელიც ხუთი-ექვსი მანეთი ღირს და ყველა იგივე თვისება აქვს, ხანგრძლივ; უმადლესი სიმკვიდრე, ხილაზათე და მოზდენილობა. უკანასკნელი მოდის ფერები: შავისა და მუქილურჯისა. იგზავნება ფოსტით დასადებით, უგირაოდ. **თუ საძოელი არ მოგეწონებათ, ფულს უკან დავაბრუნებთ.** გაგზავნა საფოსტო ტარიფის მიხედვით. ოთხი და ზედ-მეტი ნაჭერის გამოწერის დროს თვითეულ ნაჭერთან გამოიგზავნება ხარჩულის ნაჭერი.

Адресъ: Экспортн. домъ Т-ва „Альцага“, Варшава, отд. 12.

გთხოვთ ადგილი ამოსჭრათ და მაგრად დააკრათ კონვერტს ან ღია ბარათს

Метцль и К-о, N 33816. (4—6.—.3

◀ დიდი იაფობა! ▶

20 მაისიდან 10 ივნისამდე

პარიზის მაღაზია

დამზადებულ ტანისამოსისა

ძმ. საფარიანცისა და ტერ-სააკოვისა

ნიშნავს დიდ

იაფობას

20 მაისიდან—10 ივნისამდე 1910 წ.

ფასები ეფუვაჭრებლად

გოლოვინის პროსპექტი ტელეფონი № 258 (10—6)

20 მაისიდან 10 ივნისამდე

◀ დიდი იაფობა! ▶